Poštnina plačana pri pošti 3214 Zreče

POHORSKO SRCE

JAVNO GLASILO OBČINE ZREČE

LETNIK II ♥ LETO 2010 ♥ ŠTEVILKA 2

znotraj utripa
POHORSKO SRCE

- UVODNIK 3
- INVESTICIJE V LETU 2010 4
- ORGANIZIRANOST REDARSTVA 6
- PES JE OGLEDALO LASTNIKA 7
- KRAJEVNA SKUPNOST DOBROVLJE 8
- POSKRBIMO ZA MODRI PLANET 10
- TURIZEM IN MANAGEMENT 12
- MLAD USPEŠEN PODJETNIK 13
- POLITIČNO DELOVANJE 15
- NEKOČ JE BIL PRIJAZEN VLAK 16
- LJUDJE IN DOGODKI 18
- VELIK PROJEKT ZA ZREŠKE UPOKOJENCE 20
- SE VAŠI OTROCI DOVOLJ GIBAJO? 21
- ZDRAVSTVENA DEJAVNOST V ZREČAH 22
- IZPOD PERESA OTROK 24
- ZGODOVINSKE ZANIMIVOSTI 25
- ZDRAV NAČIN ŽIVLJENJA 26
- RAZVOJNA AGENCIJA KOZJANSKO 27
- POBRATENI MESTI: ZREČE – SEDBERGH 28
- PRIREDITVE 32

Fotografije na naslovnici:
Naslovna stran: Zreška panorama
zgoraj – Dobrodošli v Sedbergh
desno – Obnovljeni vlak
spodaj – Obzidje gradu Lošperg
levo – KS Dobrovlje

V prvi številki javnega glasila Občine Zreče smo pozabili v tabelo društev na straneh 20 in 21 dodati društvo Zreška pomlad. Za neljubo napako se iskreno opravičujemo.

Urška Firer, odgovorna urednica

IMPRESUM ♥ POHORSKO SRCE – JAVNO GLASILO OBČINE ZREČE

IZDAJATELJ: Občina Zreče
UREDNIŠKI ODBOR: Urška Firer – odgovorna urednica,
člani: Jolanda Laubič, Aleksandra Godec Mavhar,
Martin Mrzdovnik, Domen Vogelsang; LEKTORICA: Mateja Mušič
GRAFIČNO OBLIKOVANJE: Epigraf, Blaž Prapótnik, s.p.

FOTO: Božo Vidmar, Martin Mrzdovnik, Urška Firer, David Burbidge, Zdravko Ivačič, Aleš Slapar, Tatjana Padežnik Matović, Dejan Črešnar, Danijel Oplotnik, Rajko Antlej in Občina Zreče
TISK: Cerdonis, d. o. o., NAKLADA: 2100 izvodov, LETO: 2010
CENA: brezplačni izvod

ŽUPANOVA BESEDA

Spoštovane občanke in občani!

mag. Boris Podvršnik

Led je prebit in po polletnem zimskem premoru je luč sveta ugledala druga številka našega zelenega pohorskega srca, ki prinaša nove novice in spoznanja, saj se je v vmesnem obdobju zvrstilo marsikaj pomembnega in zanimivega.

Tako lahko ponosni in zadovoljni ugotavljamo, da smo našo Roglo, po zaslugi prizadevnih v Uniorju in naše tekaške kraljice Petre Majdič, v decembru 2009 uvrstili na svetovni zemljevid izbranih tekaških prireditev. To nam je uspelo kljub temu, da še projekt tekaškega poligona ni zaključen. Potrebno še je zgraditi večnamenski servisni objekt in dokončati letno rolkarsko stezo ter vodni zbiralnik, ki bo služil tudi za zasneževanje smučišč. Uspelo pa nam je predvsem zaradi naše zagnanosti in pa pohorske solidarnosti, saj brez naših kmetov in obrtnikov tekaških prog ne bi mogli zasnežiti.

Medtem ko zaskrbljeni že več kot leto spremljamo učinke svetovne gospodarske krize na naše gospodarske subjekte, smo si vsaj nekoliko oddahnili z uspelo Uniorjevo dokapitalizacijo in ob dvigu naročil v našem največjem in najpomembnejšem podjetju.

GKN se je v teh težkih časih posebej dobro znašel, medtem ko je Comet ujela kriza v najobčutljivejšem trenutku prestrukturiranja in združevanja z mariborskim Swatyjem. V lastnike in upravo so uperjene oči javnosti in zaposlenih, zato je pred njimi precejšnja družbena odgovornost. Samo upamo lahko na najboljše in najmilejše ukrepe, s katerimi bi uspeli s sinergijskimi učinki ohraniti glavnino proizvodnje in delovnih mest tudi v Zrečah. Ne nazadnje je Comet v polpreteklem obdobju vseskozi pomembno sooblikoval zreško zgodbo o uspehu, ki je, ne samo med številnimi aktualnimi zaposlenimi, ampak tudi upokojenimi generacijami, katere so Comet gradile in soustvarjale, še kako živa in naša skrb za njegovo usodo toliko večja.

Dneve, ko se v dolini počasi poslavljamo od zime, sta zaznamovala tudi praznik žena in materinski dan.

Prijazno vas vabim, da s svojimi poljudnimi, strokovnimi ali pa kritičnimi prispevki iz različnih gospodarskih, negospodarskih ali interesnih področij obogatite naše Pohorsko srce.

Ker je vsak začetek težak, upam, da bo rojstvo občinskega glasila uspešno ter da bo vsakdo našel v njegovih vsebinah kaj zase.

Prijetno branje Vam želim!
Vaš župan Boris Podvršnik

Skupaj nam je uspelo!

PROJEKTI OBČINE ZREČE V LETU 2010

V Občini Zreče v letu 2010 načrtujemo kar nekaj vidnejših naložb, ki so razvojnega pomena za našo okolico.

Glede na obremenitev občinskega proračuna, z razvojnega vidika ter z dolgoročnimi učinki je navečja naložba nadaljevanje projekta **Smučarsko-tekaški center na Rogli.** Občina Zreče je dne 30. 08. 2008 z Ministrstvom za šolstvo in šport podpisala pogodbo o sofinanciranju projekta Smučarsko-tekaški center na Rogli. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007–2013, razvojne prioritete »Povezovanje naravnih in kulturnih potencialov« in prednostne usmeritve »Športno-rekreacijska infrastruktura«.

Predvidena vrednost investicije znaša 6.246.316,01 €. Delež prispevka Evropske skupnosti v celotnih upravičenih javnih izdatkih je 53,53 % od 62,97 % (3.277.795,00 €) upravičenih stroškov, in sicer Sredstva ESRR-EU v višini 2.786.125,75 €, kar predstavlja 85 %, in Sredstva ESRR-SLO v višini 491.669,25 €, kar predstavlja 15 % delež.

Vsebina projekta predstavlja gradnjo ***štartno-ciljnega prostora***, ki bo oblikovan kot arena z dvema priključkoma na tekaške proge. Tekaški stadion bo med drugim namenjen različnim vrstam tekmovanj tako tekmam najvišjega mednarodnega razreda kakor tudi množičnim rekreativnim prireditvam. V zimskem času bo namenjen tekmovalnim prireditvam v smučarskem teku, v poletnem času pa bo uporabljen kot nogometno igrišče z obodno asfaltno stezo za rolkanje. Obenem se bodo uredile nove in posodobile stare proge za smučarski tek z vso potrebno infrastrukturo.

Letna tekaška steza za rolkanje bo na območju med novim stadionom in obstoječim letnim stadionom. Za zagotovitev potrebnih količin vode za zasneževanje smučarsko-tekaškega centra na Rogli je predvidena izgradnja ***vodne akumulacije***. Na JZ-robu nasipa akumulacijskega zajetja je predvidena postavitev ***servisnega objekta***. Sestavni del projekta je tudi izgradnja ***večnamenskega objekta.*** V večnamenskem objektu so urejeni prostori za garderobe in sanitarije rekreativnih tekačev, treninge in tekme športnikov v poletnem in zimskem času, savne, dvovišinska hala z recepcijo, kavarno, trgovino s spominki in večjim prostorom za posedanje ter restavracija s kuhinjo in dostavo.

V letu 2008 in 2009 so bile izvedene aktivnosti v zvezi z izdelavo investicijske dokumentacije, izdelavo projektne dokumentacije, in sicer PGD, PZI za štartno-ciljni poligon na Rogli, za večnamenski objekt in pripadajočo zunanjo ureditev, ter dobavo tehnološke opreme. Izbran je bil tudi izvajalec gradbenih del za izgradnjo letne tekaške steze za rolkanje, startno-ciljnega prostora, vodne akumulacije in servisnega objekta. V letu 2010 sledi izbira izvajalca za gradnjo večnamenskega objekta z zunanjo ureditvijo in zaključek projekta do 15. 09. 2010.

Omenjeni projekt prinaša novo kvaliteto tako zimske kot tudi letne turistične ponudbe. S postavitvijo te infrastrukture bodo zagotovljeni pogoji za organizacijo domačih in mednarodnih

tekmovanj (svetovni pokal, evropski pokal, univerzijada, ipd.) v smučarskih tekih. Ob tem naj omenimo, da smo takšno prireditev, tekmo svetovnega pokala v smučarskih tekih za ženske in moške, že uspešno izpeljali v decembru 2009 v sodelovanju z upravljavcem centra Unior d. d. Izgradnja smučarsko-tekaškega centra na Rogli je pomembna še z drugih vidikov in učinkov. Odraža se v podaljšanju sezone za rekreativni in tekmovalni smučarski tek z umetnim zasneževanjem, v povečanju atraktivnosti in prepoznavnosti turistične destinacije Rogla, v povečanem številu nočitev (stacionarnih gostov) in dnevnih obiskovalcev, izboljšani strukturi gostov v turistični destinaciji Rogla, pospeševanju investicijskega razvoja turistične destinacije Rogla (hotelirstvu, gostinstvu, turizmu), v pozitivnem učinku na razvoj podeželja (razvoju kmečkega turizma) in večjem številu zaposlenih v občini Zreče.

Če nadaljujemo z naložbami oz. investicijami vključenimi v občinski proračun za leto 2010 je le-ta zelo investicijsko naravnan, saj predstavljajo investicije 60,92 % delež celotnega proračuna oz. 7.314.534,16 €.

V nadaljevanju želimo predstaviti še naslednje projekte, ki se bodo v celoti ali pa vsaj delo izvajali v tem letu, in sicer projekt Sanacije in dograditev kanalizacijskega sistema v Občini Zreče. Občina je za izvedbo tega projekta že 2-krat uspešno kandidirala za sredstva strukturnih skladov pri Službi vlade RS za lokalno samoupravo. Namen projektov sanacije in dograditve kanalizacijskega sistema je gradnja ločenega sistema, do sedaj je obratoval dotrajani kanal mešanega sistema.

Iz tega naslova smo v letu 2009 že zaključili projekt **Sanacija in izgradnja kanalizacijskega sistema v Občini Zreče**, in sicer v višini 1.260.350,00 €**.** Sklad za regionalni razvoj je prispeval 398.770 €, preostanek, 861.580 €, pa je prispevala Občina Zreče.

V letu 2009 smo začeli izvajati projekt z naslovom **Sanacija sekundarne kanalizacije Nova Dobrava 1.** Gradnja poteka po: Šarhovi ulici, Ulici 12. oktobra, Vodovnikovi ulici in Cesti na Roglo. S

projektom bodo objekti, ki gravitrajo na to traso, pridobili priklop na ločen sistem odvajanja odpadnih vod. V Ulici 12. oktobra se bo narejen tudi pločnik. V vseh ulicah se bo obnovila tudi javna razsvetljava in vsi objekti bodo dobili tudi priklop na optično povezavo. Vrednost projekta znaša 921.000,00 €, od tega so evropska sredstva strukturnih skladov v višini 431.099,00 €, razliko zagotavlja občina. Projekt bo zaključen v letošnjem letu.

V mesecu januarju se predvideva 5. javni razpis iz naslova strukturnih sredstev, na katerega se bo občina prijavila z 2 projektoma, in sicer **Sanacija sekundarne kanalizacije Nova Dobrava 2** (Gre za projekt izgradnje meteorne kanalizacije na območju Mladinske, Pohorske, Štajerske, Ogljarske, Ceste na Roglo, Ceste talcev in Kovaške. Ocenjena vrednost projekta je 1 milijon €.) in **Sanacija sekundarne kanalizacije Nova Dobrava 3** (Gre za projekt izgradnje meteorne kanalizacije na območju od vrtca, gostišča Zreški gaj do odcepa za Novo cono. Ocenjena vrednost projekta je 750.000,00 €).

V nadaljevanju želimo izpostaviti projekt **Očistimo reko Dravinjo**, ki ga s sodelovanjem sosednjih občin uspešno vodi naša občina. Projekt zajema aktivnosti v štirih sklopih, in sicer odvajanje in čiščenje odpadnih voda, pitna voda, ravnanje z odpadki ter urejanje porečja. Kar se tiče segmenta odpadnih voda, bo občina v letu 2010 oddala vlogo, pričakuje se odobritev kohezijskih sredstev in izvedba razpisa velike vrednosti za izbor izvajalca. Vrednost investicije je ocenjena na 2,5 milijona €, od tega za Občino Zreče 10 %. Izvajanje del na terenu se bo začelo v letu 2010. Poleg čistilne naprave se bo gradil tudi kolektor, na katerega bodo priključene vse veje kanalizacij, ki jih gradimo po mestu. Ocenjena vrednost investicije je 1,7 mlijona €. Terminski plan, korigiran investicijski program (IP) 11. 12. 2009, popravljena in oddana vloga 21. 12. 2009, izdaja odločbe s strani SVLR 31. 03. 2010, začetek gradnje avgust 2010, konec gradnje 31. 09. 2012.

Segment Vodoskrbe

Predmet tega projekta je nadgradnja in povezava obstoječega javnega vodovodnega omrežja v občini Zreče. V ta namen je potrebno zgraditi nove vodovodne objekte (vodohrani (VH), črpališča, razbremenilniki) in cevovode, ki bodo obstoječo infrastrukturo povezali z novimi vodnimi viri ter zagotovili učinkovitejšo oskrbo s sanitarno pitno in požarno vodo v Občini Zreče. Projekt je projektantsko ocenjen na 6 milijonov €, od tega bo Občina Zreče prispevala 10 %.

V letu 2010 pričakujemo odobritev kohezijskih sredstev in izvedbo razpisa velike vrednosti za izbor izvajalca. Povezovalni magistralni vod poteka od meje z Občino Oplotnica do meje z Občino Slovenske Konjice preko njihovega ozemlja zopet v Občino Zreče in naprej do meje z Občino Vitanje.

Odpadki: Za predelavo odpadkov je odločba že pridobljena. Projekt je v fazi izbire izvajalca gradnje.

Urejanje porečja Dravinje: V Občini Zreče se bo iz kohezijskega financiranja na porečju Dravinje zgradila pregrada na Sopočnici, za katero je že pridobljeno gradbeno dovoljenje. Dela bo izvajal koncesionar za porečje Drave.

Za konec naj omenimo še nekaj drugih investicij, ki so širšega pomena za našo okolico, in se bodo odvijale na področju cestne infrastrukture. V prvi vrsti je to izgradnja krožišča Stranice v sodelovanju z DRSC. Vrednost naložbe je približno 605.000,00, od tega je naš delež okoli 60.000,00 €, sledi rekonstrukcija LC Vitanje–Resnik–Lukanja, ocenjena vrednost znaša 1.600.000,00 €. Investicijo nameravamo financirati s sredstvi SVLR, 23. člen ZFO v 5. letih. Občina je v letu 2009 pristopila tudi k sanaciji kanalizacije in ceste Jamnik. Projekt je vreden 245.000,00 €, financiran bo 3 leta. Z deli smo začeli 09. 11. 2009. Izvajanje se je začelo z nasutjem s tamponom, nadaljevalo pa se bo z izkopi in montažo kanalizacije, elektrike in javne razsvetljave. V naslednjem letu bomo izvedli postavitev robnikov za pločnik in preplastitev z asfaltom. Sledi asfaltiranje cest v Dobrovljah v višini 50.000,00 €, kar bo zagotovljeno v celoti iz občinskega proračuna. Za investicijo Most v Radani vasi se bo občina v letošnjem letu prijavila na razpis Obnova vasi, ukrep 322, kjer pričakujemo 50 % sofinanciranje. Ocenjena vrednost investicije je 170.000,00 €, financiranje se

načrtuje za 3 leta.

Omembe vredni projekti so tudi projekt Občina po meri invalidov, obnova knjižnice, nadaljevanje obnove železniške postaje in muzeja, nadgradnja Vodovnikove zbirke, dokončanje igrišč na Skomarju in Resniku, varstvo in ohranjanje kulturne dediščine cerkve Sv. Neža, Ošlakove kovačije, projekt obnove turistične in obvestilne signalizacije ...

Sandra Godec Mavhar
Direktorica občinske uprave

Gregor Kovačič
Vodja režijskega obrata

Organiziranost, pristojnosti in pooblastila občinskega redarstva

Bodo po novem imele občine svojo lokalno policijo? Bo po novem občinski redar občinski miličnik ali policist? Bo smel nositi strelno orožje? Bo moral posredovati pri gostilniških pretepih? Bo občina morala zagotoviti 24-urno pristojnost občinskega redarja ali več po celotnem svojem območju? Taka in podobna vprašanja lahko slišimo vse od sprejetja Zakona o občinskem redarstvu. Glede na razlago snovalcev zakona so odgovori na zastavljena vprašanja negativni. Zagotovo pa zakon prinaša pomembne novosti in celovito ureditev tega področja.

Občinsko redarstvo je pristojno:
- nadzorovati varen in neoviran cestni promet v naseljih,
- varovati ceste in okolje v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij,
- skrbeti za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- varovati javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdrževati javni red in mir.

Občinski redar ima pri opravljanju nalog naslednja pooblastila:
- opozorilo,
- ustna odredba,
- ugotavljanje istovetnosti,
- varnostni pregled osebe,
- zaseg predmetov,
- zadržanje storilca prekrška in kaznivega dejanja,
- uporaba fizične sile, sredstev za vklepanje in vezanje ter plinskega razpršilca.

Občinski redarji se morajo strokovno usposobiti, ter opraviti preizkus znanja. Pravilnik o strokovnem usposabljanju in preizkusu znanja občinskih redarjev določa:
- program in čas osnovnega strokovnega usposabljanja in način opravljanja preizkusa znanja,
- program in način obdobnega izpopolnjevanja.

Program osnovnega strokovnega usposabljanja, ki obsega 370 ur strokovno-teoretičnega in praktičnega usposabljanja so trije redarji za območje sedmih občin uspešno zaključili in tako sedaj v celoti opravljajo svoje delo v skladu s pooblastili.

Za opremo občinskih redarjev se štejejo službena vozila, tehnična oprema in osebna oprema. Pod osebno opremo občinskega redarja spadajo: kovinske lisice, plastična zatega, plinski razpršilec, delovni pas s torbico za lisice in torbico za plinski razpršilec, službena torbica, odsevni brezrokavnik, piščalka z vrvico, STOP-loparček in žepna svetilka.

Nove naloge, ki jih natančno opredeljuje Zakon o varstvu javnega reda in miru Uradni list RS, št. 70/06), ki jih poleg policije lahko od uveljavitve Zakona o občinskem redarstvu, ter sprejetja OPV opravljajo tudi občinski redarji, so:
- 7. člen: nedostojno vedenje,
- 9. člen: beračenje na javnem kraju (vsiljiv ali žaljiv način beračenja),
- 11. člen: uporaba nevarnih predmetov (zaseg predmetov),
- 12. člen: poškodovanje uradnega napisa, oznake ali odločbe,
- 13. člen: pisanje po objektih,
- 16. člen: vandalizem,
- 18. člen: nedovoljeno kampiranje,
- 19. člen: uporaba živali (za zastraševanje drugih oseb),
- Prvi in tretji odstavek 22. Člena: neupoštevanje zakonitega ukrepa uradnih oseb.

V Zakonu o varnosti cestnega prometa – ZVCP – 1 E (Uradni list RS, št. 37/2008) so opredeljena pooblastila občinskega redarstva na področju cestnega prometa v občini, ki v 14. členu določa, da občinski redarji zaradi zagotavljanja varnega in neoviranega prometa,
- urejajo in nadzirajo promet na cestah subjektov samoupravnih lokalnih skupnosti in državnih cestah v naselju,
- izvajajo nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju,
- izvajajo nadzor nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa v območju umirjenega prometa in območju za pešce,
- ugotavljajo kršitve določb 113. člena ZVCP (določbe se nanašajo na onesnaževanje ceste in okolja z vozili) v naselju in na občinskih cestah zunaj naselja,

opravljajo nadzor prometa s samodejnimi merilnimi napravami za nadzor prometa, v katerih se prekrški slikovno dokumentirajo.

Pri urejanju prometa vozil morajo občinski redarji uporabljati znake, ki jih dajejo policisti.

Na območju občin, kjer deluje Medobčinski inšpektorat in redarstvo, občinski redarji delujejo pretežno na področju mirujočega prometa. Upamo, da bo stalna prisotnost občinskega redarja prekrške s tega področja močno zmanjšala. Globe, ki jih izreče občinski redar, se stekajo na račun občine, kjer občinski redar deluje. Kaj prinaša Zakon o varstvu javnega reda in miru je natančneje težko napovedati.

Občinski program varnosti je temeljni strateški dokument. V njem so opredeljena izhodišča za zagotavljanje varnega in kvalitetnega življenja prebivalcev občine. Obsega naloge v zvezi z varnostjo, določene z zakoni in občinskimi predpisi, lahko pa tudi druge naloge, ki jih občinski svet določi na podlagi ocene varnosti v občini. Izvajanje OPV je potrebno redno usklajevati s programi policije. Za to usklajevanje ter za redno medsebojno sodelovanje sta odgovorna župan in vodja organizacijske enote policije, pristojne za območje občine. OPV sprejme občinski svet na predlog župana. OPV zato predstavlja pomemben dokument za delovanje občinske redarske službe. V njem so opredeljena:
- izhodišča za zagotavljanje varnosti v občini,
- cilji in ukrepi za zagotovitev teh ciljev,
- konkretni nosilci oziroma odgovorne službe za dosego želenih ciljev,
- opredelitev finančnih posledic.

Za območje vseh sedmih občin so za zagotavljanje zakonskih obveznosti v tem trenutku zaposleni trije občinski redarji. Glede na pristojnosti občinskega redarja bo verjetno večkrat potrebna prisotnost vsaj dveh na samem kraju. Ali bo to dovolj, bo pokazal čas.

Nataša Kos in Mojca Skale
Medobčinski inšpektorat in redarstvo

PES JE OGLEDALO LASTNIKA

Opozarjali smo že na problem, ki ga povzročajo iztrebki naših ljubljenčkov – psov. Opaziti jih je povsod: na cestah in pločnikih, še več pa na travnikih ter igriščih, ki so namenjena otrokom.

Nadalje je potrebno opozoriti, da predstavlja srečanje s psom, ki je brez nadzora, določeno nevarnost. Če želimo otrokom in vsem občanom zagotoviti zdravo okolje ter zmanjšati nevarnosti, ki jim grozijo, moramo sodelovati vsi, predvsem lastniki psov.

Zakon o zaščiti živali (ZZZiv) v 11. členu določa, da mora skrbnik hišnih živali z zagotovitvijo osamitve, kontracepcije, sterilizacije ali kastracije živali preprečiti rojstvo nezaželenih živali.

Skrbnik živali mora z ustrezno vzgojo in šolanjem psa oziroma z drugimi ukrepi zagotoviti, da žival ni nevarna okolici. Skrbnik psa mora na javnem mestu zagotoviti fizično varstvo psa tako, da je pes na povodcu.

Nadalje v ZZZiv 12. členu določa, da morajo skrbniki nevarnih psov zagotoviti fizično varstvo psov na enega izmed naslednjih načinov:

- da so psi na povodcu in opremljeni z nagobčnikom,
- da so zaprti v pesjaku ali objektu,
- da so v ograjenem prostoru z ograjo, visoko najmanj 1,8 m, ki je na vhodu označen z opozorilnim znakom.

Nevarnega psa ni dovoljeno zaupati v vodenje osebam, ki so mlajše od 16 let.

Nadzor nad izvajanjem določil ZZZiv in na njegovi podlagi izdanih predpisov neposredno opravljajo veterinarski, kmetijski, lovski, ribiški inšpektorji, pristojni za ohranjanje narave, vsak v okviru svojih pooblastil in pristojnosti. Nadzorstvo nad izvajanjem določb drugega in tretjega odstavka 11. člena, 12. člena ter prve, druge, četrte, pete, šeste, devete in petnajste alineje 15. člena tega zakona pa opravlja poleg prej navedenih oseb tudi policija. Za kršitve teh določil so predpisane globe v višini od 200 do 1200 €, odvisno za kakšno kršitev gre.

Spoštovani lastniki psov!

Disciplina ljudi in živali bo prispevala k zdravju in higieni v našem bivalnem okolju. Vzgoja, nega in skrb za zdravje živali so torej tri naloge, ki jih morajo opravljati vsi lastniki živali, saj so odgovorni za njihova dejanja. Pravijo, da postanejo psi podobni lastnikom. Naj vaš pes pokaže svoji okolici, da ima kultiviranega in odgovornega lastnika.

Nataša Kos
Medobčinski inšpektorat in redarstvo

Uradne ure Občine Zreče

Ponedeljek in torek od 8. do 12. in od 13. do 15. ure
♥ **Sreda od 8. do 12. in od 13. do 17. ure**
♥ **Petek od 8. do 13. ure**
V četrtek ni uradnih ur

Župan sprejema občane in druge stranke ob sredah od 14. do 17. ure.
Prosimo, da obisk predhodno najavite v tajništvu občinske uprave.

KRAJEVNA SKUPNOST DOBROVLJE

Krajevna skupnost Dobrovlje, ki je nastala leta 1995 z združitvijo zaselkov Gabrovlje in Dobrava, je ena izmed šestih krajevnih skupnosti Občine Zreče. Leži na južnem delu občine in se razprostira na 1,47 km^2, objemata jo potok Koprivnica na zahodu in reka Dravinja na vzhodu, meji pa na sosednjo Občino Slovenske Konjice. Krajevna skupnost šteje 400 prebivalcev.

Krajevna skupnost Dobrovlje

Zgodovinski oris

Bežen pogled v zgodovino Dravinjske doline nam pove, da so se po teh krajih naseljevali ljudje že med leti 5000 in 3000 pred Kristusom, saj je bližnja vas Gračič z Brinjevo goro znano arheološko najdišče. V letih od 1953 do 1963 je arheolog Stanko Pahič z izkopavanji to tudi dokazal, saj je bilo najdenih veliko redmetov iz teh časov. Vas Dobrava je prvič omenjena kot *Harde* leta 1306 v pergamentni listini, ki jo hrani Štajerski deželni arhiv v Gradcu. Pozneje se vas v listinah omenja tudi kot *Hard.* Gabrovlje ležijo na severni strani doline reke Dravinje, nad izlivom potoka Koprivnica. Na južnem koncu vasi sta v preteklosti stala dvorca *Rožni dvor* in *Kraljičin dvor,* o katerih danes žal ni več sledi. Vas se v listinah prvič omenja leta 1371 z imenom *Gebruell,* kasneje pa tudi kot *Gabriolagkh, Gabrolach* ipd; nekateri poznavalci naših krajev menijo, da ime najbrž izhaja iz imena drevesa gaber. Bližnji premogovnik v Radani vasi je dolgo časa dajal kruh mladim fantom našega kraja. V letih od 1892 do 1962 je bila po celotni Dravinjski dolini od Poljčan do Zreč speljana ozkotirna železnica in v Gabrovljah je bilo tudi postajališče. Vlak je pripeljal razvoj tudi sedanjim Dobrovljam.

V bližini vasi Gabrovlje je bil vse do leta 1914 ribnik Teich, ko so ga zasipali z jalovino iz premogovnika, si je potok Ulčinca do reke Dravinje izbral novo pot, kjer je

Vhod v novi dom krajanov

nastalo močvirje. Z izsuševanjem tega področja so pridobili rodovitna polja, po letu 1960 so tukaj nekaj let gojili tudi hmelj.

Današnja podoba KS Dobrovlje

Zaradi rodovitne zemlje je kmetijstvo najpomembnejša gospodarska panoga v teh krajih. Krajani so zaposleni tudi v bližnjih tovarnah, nekateri pa se ukvarjajo z obrtniško dejavnostjo: kovinostrugarstvo, ključavničarstvo, vulkanizerstvo, avtoprevozništvo in gradbena mehanizacija.

Krajevna skupnost Dobrovlje premore Dom krajanov, urejeno asfaltirano igrišče, vrtino za termalno vodo Term Zreče, med cestama za Domom krajanov pa nastaja novo naselje stanovanjskih hiš in statistika že beleži porast prebivalcev. Potekajo aktivnosti za ustanovitev Kulturno-turističnega društva.

Področje KS Dobrovlje je prepredeno s potmi in nadvse primerno za rekreacijsko kolesarjenje ter sprehode. Na južni strani ravnice je tudi vadbišče za golf.

Veduta kraja, pogled z jugovzhodne strani

Tehniška in kulturna dediščina

Poleg tradicionalnih vsakoletnih prireditev kot so postavitev mlaja in kožuhanje, ki temeljita na ljudskem izročilu, ter športne igre. Krajani so se dogovorili za osrednjo tradicionalno prireditev, ki bo temeljila na predstavitvi bogate tehniške dediščine kraja. Kovačija Šrekl - Zajc in valjčni mlin Kohne oziroma Bocijev mlin vabita in pričakujeta vse, ki jih zanima tehniška kulturna dediščina.

V izrazito turistični Občini Zreče, kjer ne manjka gostov, je kovačija Šrekl - Zajc primer in dokaz kovaške tradicije naših krajev iz časov, ko je imela skoraj vsaka vas svojo kovačijo. Dediščino s ponosom ohranjamo in skrbno negujemo.

Bogastvo tehniške dediščine vabi obiskovalce

Delujoča kovačija Šrekl - Zajc sodi v vrh ponudbe tehniške dediščine kraja. Zanimiva je tako zaradi možnosti ogleda kovaškega dela, kot tudi zaradi bogate muzejske zbirke.

	Krajevna skupnost **Dobrovlje**
Naslov	Dobrava 28, 3214 Zreče
E-mail	bojan.napotnik@guest.arnes.si
Spletna stran	/
Telefon	041 551 335
Predsednik	Bojan Napotnik
Člani sveta	Darinka Šešerko Borut Kovač Ivan Hrovat Branislav Vodenik
Uradne ure	Vsako prvo sredo v mesecu od 14.00 do 15.00
Davčna številka	55790712
Matična številka	5915350
TRR	01344-6450864049
Leto ustanovitve KS	1995
Površina KS v km^2	1,47 km^2
Število prebivalcev	400

ZNAMENITOST

KOVAČIJA ŠREKL - ZAJC

Kovačija Šrekl - Zajc je nastala oktobra leta 2007 na pobudo Sekcije za ohranjanje kulturne dediščine pri KUD Vladko Mohorič iz Zreč. Z združitvijo manjše obrtniške delavnice Ivana Šrekla iz Rudniške ceste 15 v Zrečah in kmečke kovačije Ignaca Zajca iz Dobrave 57 smo dobili uporabno delavnico z muzejsko zbirko kovaško-tehniške dediščine.

Ivan Šrekl (1922–2006) je bil eden izmed zadnjih kovačev, ki je s svojim delom nadaljeval tradicijo kovaštva pod Pohorjem in se je znal ob potrebah časa in svoji umetniški žilici preusmeriti v umetnostnega kovača. Znane so njegove replike oklepov srednjeveških vitezov, svečniki, mnogi sakralni in drugi predmeti umetnostnega kovaštva.

Kovač Ignac Zajc – starejši (1909–1999) izhaja iz tradicije kovaštva v okolici Stične, od koder je leta 1936 prišel v Zreče, v takratno Štajersko železno družbo, in tu dolga leta vihtel kovaško kladivo. Tudi doma je bil z manjšo kovačijo na voljo kmetom pri popravilu kmečkega orodja ter strojev. Ko so lesene vozove zamenjali sodobnejši, je znal narediti tudi te. Po njegovi smrti je kovačijo prevzel sin Ignac.

V združeni kovačiji najdemo skoraj vso tradicionalno kovaško orodje: od množice klešč, kladiv, podkovskega pribora do sodobnejšega orodja. Od strojev sta zelo stara stružnica in kovaško vzmetno kladivo ali v kovaškem žargonu »feder hamer«. Zanimiv je tudi star ročni vrtalni stroj z dvema vztrajnikoma in svedri za vrtanje v les.

Kovaška zbirka orodja in strojev ni namenjena le muzejski postavitvi, temveč služi aktivnemu delu in prikazu kovanja ter izdelave različnega, predvsem kmečkega orodja. Organiziran obisk in ogled muzejske zbirke je primeren tudi za večje skupine obiskovalcev in šolske ekskurzije.

Bojan Napotnik

POSKRBIMO ZA MODRI PLANET!

Izgovarjanje, da sami ne moremo ničesar narediti proti velikim korporacijam, onesnaževalkam, ki jim je mar le za dobiček, je zastarelo in obrabljeno. Na svetu nas je šest milijard, in če bi vsi začeli pri sebi, bi ogromno naredili in zgledno vplivali tudi na ostale. Začnimo z enostavnimi stvarmi. Ugašajmo luči, vozimo se z javnimi prevoznimi sredstvi, še bolje s kolesom, ne odpirajmo oken ob prižganih radiatorjih, ločujmo odpadke ...

PRAVILNO ODLOŽENI ODPADKI SO KORISTNI

Premalo se zavedamo, da smo veliki potrošniki nepomembnih stvari in da vsako leto nastaja več in več odpadkov. Tedenska poraba povprečne družine v razvitih državah znese 4 steklene kozarce ali steklenice, 13 pločevink, 3 plastenke in 5 kg papirja in kartonske embalaže. V Sloveniji ni nič drugače. Vsak Slovenec povprečno pridela okoli 420 kg komunalnih odpadkov na leto. Od tega je odpadne embalaže približno 100 kg. Če že smetimo, vsaj ločujmo pravilno, saj je delež koristnih odpadkov kar 65 %.

Dejstva

- Če odpadna embalaža konča na odlagališču odpadkov, se pločevinka razkraja 200 let, plastenka 100 let, steklo pa več kot 1.000 let.
- Če se odpadna embalaža predela, lahko iz 350 pločevink izdelamo vrtni žar, iz 150 pa ročno kosilnico. Iz 50 plastenk pridobimo toliko surovin, da se lahko izdela vrtni sončnik, 1.600 plastenk pralnega praška pa zadostuje za manjši plavalni bazen.
- Za tono papirja je treba posekati 17 majhnih oziroma dve veliki drevesi. Kar 42 % proizvedene plastike na svetu se porabi za izdelavo plastične embalaže.
- Z recikliranjem steklenice v primerjavi s proizvodnjo nove prihranimo toliko energije, da zadostuje štiriurno gorenje 100-vatne žarnice.
- Večina steklenic vsebuje vsaj 25 % recikliranega stekla, saj se steklo lahko reciklira v celoti in neskončnokrat.
- 55 % v Evropi proizvedenega jekla je proizvedenega iz recikliranega železa. Produciranje jekla z reciklažo prihrani kar 75 % energije, ki je potrebna za celotno proizvodnjo.
- Deponije odpadkov povzročijo emisije približno 3 % evropskih toplogrednih plinov z oddajanjem metana, ki nastaja pri razpadanju biološko razgradljivih odpadkov. Z recikliranjem organskih odpadkov ali kompostiranjem, če imate vrt, lahko pomagate zmanjševati to težavo.

Ločeno zbiranje odpadkov je okolju prijazno. Odpadki niso smeti, ampak uporabne surovine, ki ne smejo končati na odlagališču. Ločevanje odpadkov se mora začeti že v gospodinjstvih. Ekološki otoki so samo prostor opremljen z ustreznimi zabojniki, kamor odvržemo predhodno ločene surovine. Ne zgledujte se po sosedih, ki ne ločujejo in ki vse odpadke mečejo v isti zabojnik, kajti kmalu se vam lahko zgodi, da bo takšen zabojnik dobil nalepko NEPRAVILNO LOČEVANJE in bo ostal neizpraznjen, cena za odvoz takega zabojnika pa bo znatno višja.

Po zahtevah Operativnega programa varstva okolja na področju ravnanja z ločeno zbranimi frakcijami komunalnih odpadkov, mora Slovenija do leta 2013 izločiti iz mešanih komunalnih odpadkov poleg ločeno zbranih odpadkov kot so papir, plastika, steklo, kovine, les, kosovni odpadki, tudi do 25 % bioloških odpadkov.

Na zemljepisno zaokroženih območjih poselitve z več kot dva tisoč prebivalci in z gostoto poselitve več kot 20 prebivalcev na hektar je bilo potrebno zbiranje tovrstnih odpadkov urediti do 31. 12. 2009, na območjih poselitve z več kot dva tisoč prebivalci in z gostoto poselitve več kot deset prebivalcev na hektar pa najpozneje do 31. 12. 2010.

Biološki odpadki

NOVOST

V letošnjem letu bomo občani Zreč dobili še en zabojnik rjave barve z napisom – BIOLOŠKI ODPADKI, kamor bomo odlagali kuhinjske in vrtne odpadke (zelenjava, sadje, olupki, kavna gošča, čajni filtri, ostanki hrane iz pločevink, papirne vrečke onesnažene od sadja in zelenjave, cvetje, odmrle lončnice, plevel, manjše količine trave ali lesenih odpadkov).

Zabojnik za BIOLOŠKE ODPADKE, bo postavljen poleg ostalih zabojnikov na ekološke otoke. V ta zabojnik NE SODIJO embalaža, meso in mesni izdelki, sanitarni izdelki, odpadne plenice, olja in maščobe, kamenje, iztrebki živali. Biološke odpadke odlagamo brez tekočin v papirnati ali biološko razgradljivi vrečki!

Stanovalci individualnih hiš z vrtom ne čakajte na zabojnike, ampak biološke odpadke reciklirajte v lastnih hišnih kompostnikih in si tako pridelajte brezplačni kompost, ki bo nadomestil marsikatero umetno gnojilo.

Naj bo v naši zavesti, da smo planet Zemljo dobili na posodo od naših otrok, zato gospodarno in odgovorno ravnajmo z njim in z vsem, kar lahko pripomore, da bo naš planet ostal modri planet tudi našim otrokom.

Da bo odpadkov čim manj:

- Ob nakupu se odločite za embalažo, ki jo je mogoče vključiti v reciklažo.
- Uporabite večkrat uporabno embalažo.
- Prednost dajte izdelkom oziroma embalaži iz naravnih surovin.
- Informirajte se o okolju prijaznih alternativnih izdelkih.
- Kupujte toliko, kot res potrebujete.
- Kupljeno blago previdno skladiščite.
- Primerno vzdržujte svoje aparate.
- Pred uporabo preberite navodila za uporabo izdelka, napačna uporaba lahko namreč vaš izdelek spremeni v odpadek.
- Izogibajte se izdelkov, ki so nevarni in je z njimi treba previdno ravnati.

(Vir: Okoljsko-raziskovalni zavod)

ABC ločevanja odpadkov

- Embalaže različnih oblik popolnoma iztočimo.
- Če jih, preden jih oddate v zabojnik, dlje časa hranite v stanovanju, je priporočljivo, da jih po izpraznitvi izperete z vodo, da ne bodo oddajale vonja.
- Embalažo sploščimo tako, da zavzame čim manj prostora med hranjenjem v stanovanju in na ekološkem otoku.
- Iz embalaže iztisnemo zrak, nato pa pokrovček zapremo, da obdrži stisnjeno obliko.
- V zabojnik zbiralnice lahko oddamo samo popolnoma izpraznjeno odpadno embalažo.

Kompostnik

Hišni kompostnik:

- Hišni kompostnik lahko izdelamo ali ga kupimo v specializiranih trgovinah. Za kompostiranje zadostuje že od dva do tri kubične metre velika površina na vrtu ali zelenici.
- Da ohranimo primerno vlago, kompostnik postavimo v polsenco, kjer bo dostopen za prinašanje vseh vrst bioloških odpadkov – gospodinjskih in vrtnih.
- Na dno izbranega prostora naložimo do višine 15 cm plast grobega materiala, kot so nap. narezane veje in listje potem odlagamo izmenično biološke odpadke. Obvezno moramo gospodinjske odpadke mešati z odpadlim listjem, za vmesne plasti pa ustreza tudi trava, ki jo pokosimo okrog hiše.
- Kompostnik mora ves čas ohraniti zračnost. Praviloma ga vsako leto dvakrat preložimo, da zagotovimo ustrezno količino kisika za trohnenje. V nasprotnem primeru pride do gnitja in smradu.
- Predelava v kompostniku traja 2 do 3 leta, kompost, ki ga pridelamo, pa lahko uporabimo na različne koristne načine v vrtu ali za presajanje rož, saj ima izjemno hranilno vrednost.

Tatjana Padežnik Matović

Primer dobre prakse ločevanja odpadkov (ekološki otok v Avstriji)

TURIZEM IN MENEDŽMENT

Vsi vemo, kako pomembno je za uspešno delovanje nekega gospodarskega subjekta delovanje menedžmenta v najširšem pomenu besede. Vsem nam je jasno, da brez menedžmenta, ki zajema načrtovanje, organiziranje, vodenje in nadziranje, sploh ni možno dolgoročno in uspešno delovanje posameznega subjekta; ne glede na njegovo velikost in statusno obliko. Zavedamo se pomembnosti načrtovanja.

Načrtovanje vhodnih dejavnikov (potrebne surovine, pomožni material, število zaposlenih, število in vrsta strojev, ipd.), načrtovanje celotnega proizvodnega procesa kot tudi vse aktivnosti, ki so povezane z izhodnimi dejavniki (odprema proizvodov oz. polizdelkov), morajo biti skrbno in usklajeno načrtovane, če želimo s proizvodnim procesom sploh začeti. Še tako odlično načrtovanje vseh prej omenjenih aktivnosti ne bo prineslo rezultatov, če sama organizacija ne bo delovala. Tudi, če smo načrtovali ravno pravo količino materiala, zadostno število ljudi in prave stroje za izvedbo proizvodnega procesa, nam vse skupaj brez organiziranega delovanja ne bo dalo optimalnih rezultatov.

Dobro načrtovanje in organiziranje proizvodnega procesa nam v veliki meri olajšajo vodenje proizvodnega procesa. Vendar je kljub temu vodenje izrednega pomena, saj v proizvodnem procesu vedno lahko pride do nepričakovanih zapletov, lahko se spremenijo zahteve trga, ipd. Skratka, kvaliteta vodenja se pokaže pri kvalitetnih in pravočasnih odzivih na nepričakovane in nepredvidljive dogodke. Nadzorovanje proizvodnega procesa nam na eni strani omogoča takojšnje ukrepanje ob morebitnih odklonih procesa od začrtane poti, na drugi strani pa nam daje izkušnje oz. znanje, da bomo naslednič optimalneje izpeljali že znani proizvodni proces. Vse štiri komponente menedžmenta morajo delovati usklajeno in tvorijo celoto. Slabo delo bodisi v načrtovanju, organiziranju, vodenju ali nadziranju ima za posledico slabo delovanje gospodarskega subjekta. Medtem ko lahko rečemo, da je menedžment dobil »domovinsko« pravico v gospodarskem sektorju in se vse bolj dosledno in celovito uporablja in upošteva v javnem sektorju, pa je na področju turizma še veliko prostora za kvalitetnejšo in doslednejšo delovanje menedžmenta. Za primer bom prikazal, kako pomembno je kvalitetno in dosledno izvajanje vseh faz menedžmenta v turizmu, na primeru wellness ponudbe.

Sama beseda wellness je tvorjenka iz dveh besed, in sicer: well-being, kar bi lahko prevedli kot dobro počutje in fitness, ki opredeljuje telesno aktivnost. Definicij wellnessa je veliko, meni najbližja in mislim, da tudi najbolj razumljiva pa pravi, da wellness opredeljuje zdrav duh v zdravem telesu. Wellness sestavljajo štiri komponente, in sicer: telesno gibanje oz. fitnes, zdrava prehrana, duševne aktivnosti in osebna sprostitev. Sozvočje vseh naštetih vsebin nam omogoča poiskati način za ohranjanje in krepitev zdravja ter živeti kakovostno življenje. Ciljna skupina wellness storitve je zelo široka. Iz ciljne skupine so izvzeti vrhunski športniki in osebe, ki imajo zdravstvene težave zaradi katerih so hospitalizirani. Vsi ostali ljudje, obeh spolov in vseh starostnih skupin so primerni za prejemanje wellness storitve kot celote. Pri telesnem gibanju oz. fitnesu je v osredju telesni fitnes, saj z njim krepimo motorične in funkcionalne sposobnosti in je bistveno manj aktiven od vrhunskega športa. Med telesne aktivnosti spadajo različne oblike hoje in teka, kolesarstvo, plavanje, aerobika, različne skupinske športne igre (nogomet, košarka, tenis ...), smučanje, tek na smučeh ipd. Z vsako aktivnostjo se telo krepi in postaja odpornejše, kar temeljito vpliva tudi na izboljšano razpoloženje oz. duševno počutje posameznika. Človek se vse bolj zaveda pomena zdravega prehranjevanja ter vpliva, ki ga ima način prehranjevanja na človekov organizem, njegovo zdravje in splošno počutje. Uravnotežena prehrana vsebuje nujno potrebne snovi v taki količini, da zagotavljajo optimalno porabo in nemoteno delovanje organizma. Sestavni del programa duševne aktivnosti je izobraževanje na področju zdravstva, kulture, telesnega gibanja, flore in favne ipd. V tem kontekstu poznamo različne informativne predstavitve lokalnih značilnosti, interaktivne delavnice, animacijo, oglede znamenitosti ipd. Osebna sprostitev pomeni obliko reševanja stresnih obremenitev in s tem dolgoročno preprečevanje psihičnih in telesnih motenj. Sprostitvene tehnike (dihalne vaje, masaže in različne terapije, kopeli in savne, aktiven počitek) morajo normalizirati vegetativne funkcije kot so srčni utrip, krvni tlak in dihanje. Iz zapisanega izhaja, da lahko wellness center ustvarimo v različnih okoljih. Skoraj v vsakem okolju lahko izvajamo določene telesne aktivnost, imamo možnosti za duševne aktivnosti in telesno sprostitev ter lahko pripravimo primerno hrano. Imamo vrsto centrov, ki izvajajo posamezne aktivnosti, ki jih štejemo med wellness storitve, ne ponudijo pa wellness storitve kot celote.

Za izdelavo wellness centra ni dovolj samo poznavanje aktivnosti iz posameznih sestavin wellness storitve kot celote, ampak je potrebno tudi osnovno znanje o menedžmentu. Samo celovita ponudba vseh štirih sestavin welnessa omogoča ljudem optimalno ohranjanje zdravja, krepitev ter zagotavlja kakovostno in raznoliko življenje. Zato je potrebno usklajeno načrtovanje vseh štirih sestavin, ki tvorijo celovito wellness storitev. Sestavine morajo biti usklajene po obsegu, terminsko in po izvajalcih, ki posamezne sestavine izvajajo. Organiziranje celovite wellness storitve mora omogočati usklajen potek vseh sestavin v nekem smiselnem vrstnem redu, s primernim številom izvajalcev ter ob ustreznem dnevu dneva in s primerno dolžino posamezne sestavine.

Ob kvalitetnem načrtovanju in organiziranju je vodenje celovite wellness storitve bistveno olajšano. V tem primeru moramo vodenje prilagoditi strankam, njihovemu počutju in vremenskim razmeram. Nadzor je bistvenega pomena, saj nam omogoča inoviranje wellness storitve kot celote oz. njenih posameznih sestavin. V postopku nadzorovanja – povratne informacije, moramo v najkrajšem času našo dejavnost prilagoditi pričakovanjem kupca oz. moramo pričakovanja preseči. Izvajanje nadzorovanja nam omogoča nenehno iskanje novih proizvodov, vsebin in ponudb, ki bodo pritegnile nove odjemalce. Samo takšen način pojmovanja wellnesa omogoča ohranjanje telesnega, duševnega in duhovnega zdravja oz. omogoča celostni življenjski slog posameznika.

Domen Vogelsang

PODJETNIŠTVO KOT NAČIN ŽIVLJENJA

Čas, v katerem je beseda recesija postala del našega vsakdanjika, je neprijazen do vseh nas. Večina gospodarstva in posledično tudi vseh drugih dejavnosti čuti posledice finančne krize lanskega leta. Pa vendarle ni vse samo slabo. Nekateri so se odločili za samostojno podjetniško pot, ki daje kruh družini. Pogovarjali smo se z njimi in izvedeli marsikaj zanimivega.

RTV SERVIS Simon Tajhar, s. p.

Simon Tajhar je začel samostojno podjetniško pot pred dvanajstimi leti. Pred tem je bil zaposlen, vendar sta ga inovativnost in nekoliko drugačen način razmišljanja popeljala na samostojno pot. Odločitev, ki sta jo sprejela skupaj s partnerko Aleksandro, je korenito spremenila njuno življenje. Danes imata poleg RTV-servisa registrirano še dejavnost Izdelava ključev in Bife.

»Katere prednosti ima podjetništvo?

Imeti svojo delavnost, podjetje ali obrt je NAČIN ŽIVLJENJA. Celoten ritem dogajanja na delu in v družini se preplete. Delaš, ko imaš delo, ki si ga poiščeš sam. Časa je sicer vedno premalo, vendar si ga vzameš za družino takrat, ko te ta potrebuje. Za to potrebuješ dobre sodelavce, ki jim lahko zaupaš.

»Koliko zaposlenih je trenutno v vašem podjetju?«

Skupaj z mano in s partnerko nas je 6. Število je relativno konstantno in upamo, da bo vsaj tako ostalo tudi v prihodnje.

Ob tem se je nasmehnil. Kuje nove načrte, o katerih pa raje za enkrat ne reče še nič. Omeni pa, da ima z očetom 3 konje – toplokrvne jahalne. Starši in sorodniki so močne korenine, na katere se lahko s partnerko zaneseta kadar potrebujeta pomoč.

Pisana paleta dejavnosti

Naš zanimiv razgovor smo zaključili z vprašanjem »Podjetništvo DA ali NE?«.

Vsak se mora sam odločiti, kaj bo v življenju počel. Lahko se odločiš za t. i. službo, ki ti daje vsakdanji kruh, lahko pa se odločiš za to, da boš počel res tisto, kar te zanima, na način, ki ti najbolj ustreza. Ta pot ni lahka in utečena, je pa vsekakor zanimiva in ti lahko prinaša mnogo zadovoljstva.

In tu res ne moremo ničesar dodati.

Jolanda Laubič

MLAD, USPEŠEN PODJETNIK

Obiskal sem mladega, upešnega podjetnika iz našega majhnega mesteca pod Pohorjem – Zreč. In o kom pravzaprav govorim? To je Janez Skerbinek, lastnik podjetja Elektroinštalacije Skerbinek. Pa poglejmo, kako se je vse začelo ...

Podjetje je leta 1991 ustanovil oče, leta 1995 pa se mu pridruži še sin. Pri delu z očetom si pridobiva izkušnje in znanje, skratka usvaja veščine samostojenega podjetnika. Nakar se je leta 2005 odločil, da bo odprl svoje podjetje, in s časom k že obstoječemu elektroinštalaterstvu dodal še elektro meritve in strelovode, avtomatizacijo, kar zajema obnovo, popravilo in izgradnjo strojev, vodoinštalacijo, začel pa se je ukvarjati tudi s turistično dejvnostjo, in sicer oddajo apartmajev. Trenutno so v njegovem podjetju zaposleni štirje ljudje, med katere spada tudi njegova žena, ki ima opravljen mojstrski izpit iz šiviljstva in se s tem tudi ukvarja, v sklopu moževega podjetja. Na razpolago imajo trenutno dva kombija in en polkombi ter dvižno ploščad za opravljanja dela na višini. Gospod Skerbinek je po izobrazbi inženir elektronike. Za svoje podjetje se je odločil prav zaradi samostojnosti, pravi, da si rad razdeli delo tako kot hoče sam, da ni takšne napetosti kot v kakšnem večjem podjetju z več zaposlenimi. Trenutno sta dva njegova zaposlena na delu v tujini, kar kaže na kvaliteto izvedenih storitev. V zadnjem času je med njegovimi največjimi naročniki GKN Atras, za katero sestavljajo stroje. Ni kot večina podjetnikov, ki se osredotočajo samo na velike posle oz. na najbolj dobičkonosne, ampak se zaveda pomebnosti majhnih poslov. Če povzamemo je Janez Skerbinek, zelo uspešen podjetnik, ki pripomore k gospodarskemu razvoju Zreč. Je vizionar, za katerega ni nobena ovira nepremostljiva, nobena gora neprehodna, nobena žica preveč napeta. Pravi, da je pot do samostojnega podjetja in njegova uspešnega poslovanja dolga in težka, polna vzponov in padcev, najtežje je pridobiti nove stranke in jih kasneje tudi obdržati, saj je konkurenca prisotna in močna, kar pa pomeni, da je treba biti najbojši med najboljšimi.

Dejan Črešnar

Družinska hiša in podjetje.

POLITIKA IN POLITIČNE STRANKE

Beseda politika izhaja iz grške besede polis, ki pomeni državo oziroma mesto. V najširšem smislu politika pomeni usmerjanje človeške dejavnosti na različna področja za uresničevanje določenega cilja. V vsakdanjem življenju vsakdo sprejema številne »politične« odločitve, kot na primer: Katero pot bom izbral, da bom najhitreje prišel na cilj? Kakšen vrstni red opravil bom izbral, da bom delovni čas v službi izrabil najbolje? Kakšno košarico dobrin bom kupil, da bom z omejenimi sredstvi, kar najbolje zadovoljil svoje potrebe? In še bi lahko naštevali.

V nekoliko ožjem smislu politika pomeni usmerjanje družbe s pomočjo države. Na Slovenskem ima pojem politike negativen predznak. Pojem politike se veže predvsem na boj za oblast, kjer cilj opravičuje sredstva. V obdobju demokratičnih sprememb se je pojem politike omejil predvsem na delovanje strank in še to predvsem v času volitev, povsem na stranskem tiru pa je obstala državniška komponenta politike, ki pa je bistvenega pomena.

Za demokratično družbo je priznavanje in odobravanje različnih interesov, prepričanj ter stališč državljanov ena izmed najpomembnejših značilnosti. Predstavniki različnih interesnih skupin imajo različne, večkrat tudi nasprotujoče interese. Vsem pa demokratičen političen sistem daje možnost, da se povežejo v politične stranke in da poskušajo na različne načine doseči, da oblast sprejme odločitve, ki so v njihovem interesu. Demokratična družba poskuša v največji možni meri upoštevati različne želje in interese posameznih interesnih skupin, vendar pa ne more ustreči vsem in vsakomur. Kljub temu pa demokratična družba zagotavlja vsaki skupini določen vpliv in družbeno moč ter s tem doseže, da je demokratično izvoljena oblast sprejemljiva za vse.

Stranke so posredniki med ljudstvom in državno oziroma lokalno oblastjo. Politične stranke predstavljajo različne interese državljanov in državljank, posameznikov in skupin. Svobodno delovanje političnih strank je pomembna značilnost sodobne demokratične družbe.

V osnovi so vse stranke »dobre«, ljudje pa smo tisti, ki stranko delamo (ne)pošteno, (ne)verodostojno, (ne)delavno, skratka, ljudje smo tisti, ki stranko tako na državnem kot na lokalnem nivoju delamo (ne)uspešno. V temelju se stranke ločijo na tiste, ki so orientirane bolj desno, zagovarjajo tradicionalne vrednote in prosti trg ter na levo orientirane stranke, ki so bolj naklonjene reformam in regulaciji trga. V največji meri vse stranke zagovarjajo enake vrednote, le prioriteta posameznih vrednot se spreminja od stranke do stranke.

Da bi teoretično delovanje in vloga političnih strank zaživela tudi v praksi, je potrebno razviti politično kulturo, kar velja tako za lokalni kot tudi za nacionalni nivo. Zavedati pa se moramo, da je slovenska politična kultura v procesu oblikovanja in da je glede na to, da imamo s političnim pluralizmom opravka slabih dvajset let, nerazvitost politične kulture v našem prostoru tudi razumljiva.

Pod politično kulturo se razumejo številna napisana in nenapisana pravila ter pričakovanja. Politična kultura je bistvena sestavina uspešnosti demokratične družbe, ki pa ne nastane sama od sebe, niti nam ni podarjena z ustanovitvijo temeljnih političnih institucij (ustava, parlament, ločenost zakonodajne, izvršilne in sodne veje oblasti). Politično kulturo oblikujejo ljudje, ustvarja se skozi čas in s politično prakso.

Čeprav je oblikovanje politične kulture proces, ki se nikoli ne konča, pa lahko rečemo, da je politična kultura razvita takrat, ko državljani in državljanke, ne glede na svojo politično prepričanje, spodbujajo in odobravajo obstoj strank celotnega političnega spektra, ko se državljani in državljanke pri posameznih zadevah odločajo na podlagi argumentov in ne na podlagi slepe politične pripadnosti. Politična kultura je razvita takrat, ko so si politične stranke politični nasprotniki in ne politični sovražniki.

Zadovoljiva politična kultura zahteva tudi pozitiven odnos do političnih strank. Biti član politične stranke mora postati nekaj pozitivnega in samoumevnega, saj s tem, ko vstopiš v politično stranko prevzemaš odgovornost za napredek in razvoj družbe.

Zrela politična kultura ima za posledice, da državljani in državljanke na volitvah nagrajujejo tiste, ki dolgoročno, strpno in sistematično iščejo kompromise, kateri omogočajo graditev družbe in na volitvah ne podprejo tistih, ki spreminjajo svoje politično prepričanje v skladu z javno mnenjskimi anketami in v politiki iščejo bližnjice za zadovoljitev svojih osebnih interesov.

Skratka za uspešen demokratičen političen sistem smo tako na lokalnem kot na državnem nivoju v največji meri odgovorni ljudje.

Domen Vogelsang

Nekoč je bil prijazen vlak

Železniška postaja v Zrečah, Pelikan, 1930

V zgodovini naših krajev pod Pohorjem in po vsej Dravinjski dolini je mnogo zgodovinskih dogodkov ali mejnikov, kakor radi imenujemo posamezne dogodke, ki so za mnoga desetletja, stoletja ali še več zaznamovali te kraje. Eden takšnih mejnikov je gotovo prihod »železne ceste«, kakor zapiše v svoji pesmi naš največji poet France Prešeren, na ozemlje današnje Slovenije. To se je zgodilo leta 1846, ko je po progi Gradec–Celje prvič zapeljal vlak in je naznanil nov čas, ki je temeljito spremenil takratno življenje. Železnica je prinesla novo življenje, novo dobo, dobo industrializacije. Za naše kraje je ta čas nastopi nekoliko kasneje, zgodilo se je 19. decembra leta 1892, ko je po pravkar izgrajeni ozkotirni progi iz Poljčan v Konjice prisopihal prvi vlak. Menda so mu že takrat ljudje rekli »prijazen vlak«, ker se je ljudem zaradi svoje majhnosti takoj prikupil.

Seveda pa se zgodba ni zaključila v bližnjih Konjicah, saj so si nove pridobitve hitro zaželeli tudi v Zrečah, kar pa se jim je uresničilo šele leta 1920, v popolnosti pa 15. januarja 1921, ko je bila dograjena železniška proga do končne postaje, kjer še danes stoji železniško poslopje.

To je le bil začetek industrijske dobe, ko ljudje še niso toliko razmišljali o morebitnih posledicah za okolje in tudi ne o svojem zdravju. Danes bi bil gost dim lokomotive gotovo moteč, iskre iz lokomotive so pogosto zanetile požar ob progi, a so našemu vlaku takrat marsikaj oprostili, saj je tudi on znal prisluhniti njihovim željam in je na svoj način narekoval ritem življenja po vsej dolini. Njegove vožnje so bile dobro premišljene in prilagojene potrebam prebivalcev, tako za prevoz v službo kot v šolo pa tudi na polja ob progi, saj so bile postaje in postajališča skoraj v vsaki vasi in če je bilo potrebno, je strojevodja znal malo upočasniti vožnjo ali celo ustaviti tudi še kje drugje. Za marsikoga je bil naš vlakec tudi prvo okno v svet, prva izkušnja sveta. Tudi meni je bil posebno ljub, saj je ob njegovem prihodu, okoli 16. ure, mati odšla z njive domov po malico in ko se je vračal, je že bila nazaj z vsemi dobrotami. Le kdo se tega prihoda ne bi veselil?

S konjsko vprego do postaje, po železnici h kupcem.

Samo dobrih 40 let je za Zrečane trajala ta zgodba o vlaku, a so se kljub temu spletle zanimive vezi in zgodbe, lahko bi rekli prava ljubezen, na kar kažejo tudi solze žalosti mnogih ob zadnji vožnji ob ukinitvi proge leta 1962. V spominih Zrečanov in drugih, ki so poznali naš vlak, je zanesljivo še mnogo zanimivih zgodb in prigod. Morda je še čas, da ji zapišemo in tako ohranimo lep spomin na »prijazen vlak«. Morda nas bosta k temu spodbudila tudi obnovljena postaja, muzejska zbirka in obnovljen vlak, ki nas od lanske jeseni vabijo, da jih obiščemo.

Martin Mrzdovnik

Pred odhodom proti Konjicam.

Morda nekoč prišel bo čas …

Čakali smo le še na svečano otvoritev ...

Če med nami ne bi bilo posameznikov, ki jim ni vseeno za kulturno dediščino, kamor sodi tudi tehnična dediščina, bi zanamcem kmalu ne ostalo več ničesar, kar je bogatilo nas in naše prednike. Taka bi bila lahko tudi usoda našega vlaka in postaje, ki sta še pred enim letom kazala prav klavrno podobo in sta nam bila prej v sramoto, kot v ponos. A k sreči ni tako. Pri projektu obnove, ki ga sofinancira tudi evropski kmetijski sklad, os Leader, pod okriljem Lokalne akcijske skupine "Od Pohorja do Bohorja", smo združili moči trije partnerji: pobudnik in nosilec projekta Kulturno umetniško društvo Vladko Mohorič Zreče, Občina Zreče in Združenje šoferjev in avtomehanikov Zreče.

In rezultat? V celoti je obnovljena kompozicija vlaka, podaljšali smo železniško progo, uredili pokrito zunanjo čakalnico in peronski del postaje, polepšali fasado zgradbe in prenovili stanovanjski del. V njem smo uredili muzejsko zbirko o železniški progi Poljčane–Konjice–Zreče, spominsko sobo o ansamblu našega zadnjega postajenačelnika Franja Kozelja "Zreški kovači" in razstavo o poteku obnove. Vse to smo uresničili z inovativnim pristopom k projektu, pritegnitvijo poznavalcev, ljubiteljev vlakov in donatorjev ter seveda s prostovoljnim delom članov obeh društev. Skupaj s partnerji pa že snujemo ideje za naslednjo fazo obnove, ki bo postaji dala tudi novo življenje.

Ob zaključku del je župan, mag. Boris Podvršnik, na svečani prireditvi 20. novembra lani simbolično predal ključe vlaka in zgradbe predstavniku ZŠAM Zreče, ključe muzeja pa Kulturno-umetniškemu društvu Vladko Mohorič in jima s tem naložil skrb za obnovljeno pridobitev. Ob tem je bilo rečeno, da smo s tem "predali namenu" prenovljen vlak, muzejsko zbirko in da naš vlak sicer postaje ne bo več zapustil, a kdo ve, kaj vse se še lahko primeri. Sestra naše lokomotive, ki nosi številko 71.012, v ljubljanskem muzeju v voznem stanju nestrpno čaka, da bi se spet podala po tračnicah. Morda nekoč prišel bo čas kot pravi pesem, prirejena za ta svečani dogodek, ki jo je na prireditvi zapela Ana Krančan.

Zdravko Ivačič

Pred obnovo nam naš vlak ni bil ravno v ponos.

V muzeju si lahko ogledamo tudi film o zadnji vožnji.

IZ KOLEDARJA PRIREDITEV

Aprila bo natanko 12 let, odkar je začel izhajati Koledar prireditev in druga obvestila za občane in goste, ki obiščejo Zreče. V vseh teh letih ste ga prve dni, tako bo tudi v prihodnje, v meseca prejemali na vaš dom. S tem koledarčkom kakor ga radi imenujemo, v prvi vrsti informiramo občane glede vseh pomembnih bodočih dogajanj, na drugi strani pa lahko tudi društva in ostale organizacije oziroma zavodi objavljajo svoje dogodke in s tem informirajo vse bralce. V naši prvi številki Pohorskega srca smo se že sprehodili po prehojenih poteh od začetka leta 2009 pa vse do oktobra, tukaj pa se bomo še enkrat spomnili vseh odmevnih dogodkov vse do konca februarja letos.

Koledar prireditev vsak mesec obišče naše domove.

Svečanosti in tekmovanja

Mesec oktober smo začeli kar z dvema prireditvama na isti dan. V dopoldanskem času je pri Osnovni šoli Zreče potekala otvoritev spomenika vojne za Slovenijo, zvečer pa se je odvijala prireditev Mestu v pozdrav, saj smo Zrečani zabeležili že 22. rojstni dan. Na slovesnosti so podelili priznanja in kovane vrtnice za najlepše urejena okolja, v sklopu tega pa je potekal tudi kulturni program.

V oktobru so na svoj račun prišli člani in članice Prostovoljnega gasilskega društva Zreče, saj so organizirali kar dve veliki tekmovanji, in sicer najprej Regijsko tekmovanje gasilske mladine in Regijsko gasilsko tekmovanje za člane, članice, starejše gasilke in gasilce. Tako so si lahko obiskovalci ogledali gasilske vaje in njihove spretnosti, najboljšim pa so podelili tudi pokale.

Glasba, ples in prenovljen vlak

V začetku novembra se je v športni dvorani odvijala tradicionalna prireditev Glasbeni randevu – Pomlad v jeseni. Poleg domačega ansambla Zreška pomlad so nastopili tudi njihovi gostje, in sicer Davor Borno, Maja Oderlap, Veseli svatje, Brigita Šuler, Ansambel Pogum, Brendi in Ansambel Kolovrat. Vsak obiskovalec pa je prejel tudi zgoščenko ansambla Zreška pomlad.

Folklorna skupina Jurij Vodovnik iz Skomarja je pripravila koncert ob zaključku praznovanja 10. obletnice obstoja. Prireditev so poimenovali 10 let – 10 oblek. Na prireditvi so folkoristi prikazali različne splete plesov, skupaj prečesali celotno zgodovino obstoja in občinstvu predstavili tudi vsa svoja gostovanja v tujini. Na koncu so vsem zaslužnim podelili tudi zahvale.

Z oblekami in plesi skozi prvih 10 let.

V novembru smo Zrečani pridobili in postali bogatejši še za en muzej, tako so svečano odprli obnovljeno železniško postajo z muzejsko zbirko ozkotirne proge Poljčane–Konjice–Zreče in spominsko sobo ansambla Zreški kovači ter seveda številne domačine privabili na ogled obnovljenega vlaka.

Na otvoritvi se je zbralo veliko ljudi.

Veseli december in nova presenečenja

Že tretje leto zapored je na ploščadi pred Termami Zreče potekal Veseli december v sklopu prireditev. Predstavila so se različna društva in ansambli, poskrbljeno je bilo tudi za otroke, prav tako pa so otroci v Praznično vas prinesli svoje izdelke. Srečali smo se z tremi dobrimi decembrskimi možmi in spoznali zanimive škrate. Postavili so drevesce novoletnih želja in misli tako, da so občani lahko kupili kartonček, napisali misel in s svojim nakupom prispevali v sklad za nakup igral za Vrtec Zreče.

Otroci in starši ponosni na razstavljene izdelke in prijetnem preživljanju skupnega časa v prazničnem decembru.

Po nekaj letih pa je v Zrečah potekalo tudi Silvestrovanje na prostem, kjer so se zbirali domačini ter ob toplih napitkih skupaj pričakali novo leto.

Veliko občanov je božič preživelo na odličnem tradicionalnem koncertu Zreške godbe.

Že peto leto zapored so zreški godbeniki pripravili odličen koncert v Kulturnem domu v Zrečah. Na svoj nastop so povabili tudi skupino Gemaj. Dvorana je bila na božični dan zares premajhna, zato je veliko ljudi stoje uživalo ob poslušanju znanih evergrinov.

Še malo potepanj ...

Letos je Planinsko društvo Zreče organiziralo že svoj 32. pohod po poteh Pohorskega bataljona. Ob 8. uri so avtobusi pohodnike odpeljali na Roglo, kjer se je pohod začel in trajal od pet do šest ur. Točno ob enih popoldan pa je iz Peska nazaj v dolino odpeljal zadnji avtobus. Zaključna prireditev pohoda z bogatim srečelovom in podelitvijo priznanj je potekala v športni dvorani Zreče. Za veselo družbo pa je skrbel ansambel Zlatorogi.

Še dolga je pot, vendar zreški pohodniki pridejo vedno do cilja.

V sredini meseca januarja je v Zreče »prikolesaril« avanturistični kolesar Simon Eržen iz Maribora. Na velikem platnu Zreškega kulturnega doma je predstavil 2000 km dolgo potepanje po Novi Zelandiji. Potopisno predavanje je potekalo kot medgeneracijsko druženje organizatorja Zavoda za mladino in Društva upokojencev Zreče. Obiskovalci so na koncu predavanja imeli še številna vprašanja, ki so jih zastavili kolesarju.

Simon Eržen opisuje svoje zanimive dogodke s potovanja.

Februarja je bilo zares pestro

Mesec februar se je začel svečano, in sicer z osrednjo občinsko prireditvijo ob slovenskem kulturnem prazniku. Obiskovalci so tako lahko prisluhnili svečanemu nagovoru naše rojakinje Zofije Klemen Krek, podelili so priznanja in nagrade za dosežke na področju kulturne dejavnosti v Občini Zreče in se v programu z naslovom Violina, ti si mi vse z besedo, praktičnim prikazom, filmom in glasbo » sprehodili« skozi življenje violine od izbora lesa do postopkov njene izdelave ... V programu so sodelovali violinisti ter drugi instrumentalisti, pevci, člani gledališke skupine KUD Vladko Mohorič, ansambel Novi Zreški kovači 2009 in goslar (izdelovalec violin) Pavel Skaza.

Prisluhnimo zvoku violine.

Kot vsako leto je tudi letos potekala spominska svečanost ob grobovih talcev na Stranicah, kjer so se vsem talcem poklonili svojci ter predstavniki naše in sosednjih občin. Letos je minilo že 65 let od tragičnega dogodka imenovanega Frankolovski zločin.

Tudi letos je maškarada na ploščadi postregla s programom in velikim številom pustnih šem. Najbolj razigrani so bili seveda otroci, ki so se zelo trudili pregnati belo zimo. Organizatorja Turistično društvo Zreče in Društvo prijateljev mladine Zreče pa sta poskrbela, da maškare niso bile lačne.

Župnijska Karitas Zreče je letos že trinajstič organizirala tradicionalni dobrodelni koncert z naslovom Dobrota opogumlja. Prireditev je potekala 11. februarja na praznik Lurške Matere Božje in na svetovni dan bolnikov. Na koncertu so nastopili številni perspektivni mladi pa tudi že zelo poznani ansambli in posamezniki, ki se še vedno odrečejo honorarju v korist naše župnijske Karitas. Izkupiček Karitas porabi za pomoč ljudem v hudih stiskah, na primer za plačevanje položnic, med drugim pa obiskuje in obdaruje tudi bolne in ostarele na domu in v Lambrechtovem domu v Slovenskih Konjicah. Miklavžu pomagajo napolniti košare, da lahko obdari 300 otrok. Dobrodelni koncert se je odvijal v športni dvorani v Zrečah.

Naj se sliši zvok harmonik.

V tem času so se zvrstili tudi štirje literarni večeri »Jaz mam en stari zuncan koš«, ki potekajo v Skomarski hiši zadnjo soboto v mesecu. Tako so se v zimskem času predstavili številni kulturniki, zadnja med njimi pa je bila Zdenka Detiček Opič iz Poljčan, pesnica,

Na enem izmed letošnjih literarnih večerov Jaz mam en star znucan koš v Skomarski hiši.

pravljičarka in ilustratorka, ki je predstavila svojo pesniško zbirko *Nasmeh iz spomina*. Tudi tokrat je bila Skomarska hiša polna do zadnjega kotička.

Urška Firer

Zreški upokojenci so se lotili velikega projekta

Projekt Starejši za višjo kakovost življenja doma je velik projekt, ki je v slovenskem prostoru prisoten že nekaj let. Ideja o pomoči upokojenci upokojencem je nastajala v letih 1995 v vrsti projektov, ki so jih strokovnjaki slovenske filantropije zastavili najprej skupaj s strokovnjaki v posameznih društvih upokojencev, kasneje pa z Zvezo društev upokojencev Slovenije.

Vse več je starostnikov in ljudi, ki bi potrebovali pomoč. Pravzaprav so v tem projektu najpomembnejši tisti, ki radi pomagajo pomoči potrebnim ljudem. Najbolj potrebni so organizatorji pomoči, mednje že sodijo člani društva upokojencev, ki skrbijo za članarino, ali pa so prostovoljci pri Rdečem križu. Prav ti ljudje so tisti, ki na terenu odkrijejo ljudi, ki potrebujejo pomoč, in posredujejo informacijo ljudem, ki bodo priskočili na pomoč. Tako se je zreško društvo upokojencev priključilo tistim, ki že delujejo organizirano. V naslednjih mesecih vas bo obiskala prostovoljka ali prostovoljec, ki bo, če boste tako želeli, popisal podatke, ki bodo strogo varovani po posebnih predpisih, ki jih ta del zveze društev upokojencev Slovenije predpisuje. Dr. Mateja Kožuh Novak je sestavila posebno knjižico o vseh pravilih tega delovanja, o poteku pomoči starejšim, ki bi starost radi čim dlje preživeli v domačem okolju. Tudi država ni v stanju zagotavljanja bivanja v domovih, ker jih je premalo, zagotovi pa lahko vsaj delno pomoč s tem, da organizira pomoč potrebnim z organiziranim delovanjem prostovoljcev, ki bodo deležni šolanja, usposabljanja in ne nazadnje bodo skrbeli, da bo vsakkdo obiskan, da bo dobil pomoč, ki mu s strani države pripada. Marsikdaj se potrebuje pomoč s strani obrtnikov, pravnikov, pomoč na domu, v vrtu ... Vse to se bo poskušalo urediti. Marsikdo potrebuje pomoč za obisk najrazličnejših urad-

Ko zreški upokojenci sedejo skupaj.

dov in pravno pomoč. V društvu upokojencev imajo ljudje različne izobrazbe, znanja in poznanstva. Vse to je že bliže pomoči, katero jo želimo nuditi starejšim od 69 let, ki jih je v zadnjih letih vse več. Vse več bo takšnih ljudi tudi v bodoče. To spoznanje dobro ponazarja prostovoljno delo Marije Koželj iz Komende. Postala je vdova, izgubila je mamo in starejšega sina. Bila je jezna na ves svet, se zapirala vase in v stanovanje. Skoraj da že ni marala ljudi. Pa se je nanadoma zgodilo nekaj, kar ji že deset let nudi zadovoljstvo. Prostovoljno dela v društvu in pomaga ljudem, ki so starejši, slabi v zdravju in pomoč še kako potrebujejo. Danes je zadovoljna, mnogi pa so navdušeni nad njeno dobroto. Mnogi prostovoljci so med seboj tesno povezani, si izmenjujejo nasvete, ideje, predvsem pa delajo dobra dela. Torej tako društvo bo postalo tudi društvo upokojencev Zreče, ki bo poleg drugih dejavnostih, imelo za skrb tudi za pomoči potrebne krajane in sokrajane. Morda danes še mnogi od nas ne potrebujemo pomoči, vendar se zadeve lahko hitro spremenijo. Mladi imajo svoje težave, starejši pa ostajajo osamljeni v svojih domovih. Tudi mladim družinam je potrebno večkrat pomagati. Sicer pa včasih iščejo družine tudi babice, ker svojih nimajo ali pa so predaleč. Marsikdaj se tudi mladi prav radi družijo s starejšimi in bi bili pripravljeni pomagat, starejši pa prav tako iščejo mlade, ki jim bi pomagali pri nakupih in prevozih. Torej, povsod nastajajo ideje, kako bi bilo skupno življenje lepše, zabavnejše in zanimivejše. Prav zato pa pomembni podatki, ki jih bomo skrbno zapisali, torej anketa. Pri anketi pa bodo starejši sami izrazili želje in navedli svoje potrebe. Tako boste verjetno tudi skozi anketo mnogi spoznali, da smo prvi, ki vas sploh vprašamo, kako živite in kaj potrebujete. Sprejmite prostovoljko, pogovorite se z njo, zaupajte ji svoje težave in želje. Morda ste le osamljeni in bi si želeli družbe vsaj nekaj ur tedensko ali pa vas čevelj žuli tudi pri težkih fizičnih opravilih. Poskušajmo biti strpni drug do drugega, poskušamo si pomagati v stvareh, ki so morda za nekatere enostavne, vam pa povzročajo težave. Projekt je veliki zalogaj za začetek. Radi bi, da nam uspe, da bi naredili še korak naprej, od tega kar počnemo sedaj.

Tatjana Kotnik

Se vaši otroci dovolj gibajo?

V današnjem, sodobnem času se, žal, vedno pogosteje srečujemo z upadom telesne aktivnosti in s sedečim življenjskim slogom, kar vpliva na zdravje otrok in mladostnikov. Takšen življenjski slog povzroča debelost, obolenje kostno-mišičnega, krvožilnega in dihalnega sistema, slabi imunski sistem, načenja duševno zdravje, povečuje možnost poškodbe zaradi prometa in športa ter vzpodbuja astmo.

- V evropski regiji ima vsak peti otrok prekomerno telesno težo.
- Količina fizične aktivnosti pada s starostjo; pri starosti 8 let za kar 30 % manjša kot pri starosti 5 let in nadaljnji upad do starosti 18 let, za kar 50 %.
- Odstotek otrok z preveliko maščobno maso narašča s starostjo in pri starosti 8 let dosega že vrednosti 12 %; v vrtcu 1 %.
- Le 40 % otrok je vsakodnevno telesno aktivnih.
- 86 % otrok preživi prosti čas pasivno več kot ½ ure na dan.
- 17 % otrok vsaj štiri ure na dan preživi pasivno.

Rolanje s prijatelji je super šport!

Redna vadba je nenadomestljiv temelj zdravega razvoja otroka in mladostnika. Nujna je za krepitev telesnega zdravja, pozitivne samopodobe in duševnega zdravja ter ustvarjanja stimulativnih odnosov otroka in mladostnika v njegovem socialnem okolju. Redna gibalna aktivnost v otroštvu predstavlja pomembno razvojno spodbudo. Koristna je za krepitev in varovanje zdravja, ohranjanje potrebne ravni gibalnih sposobnosti ter oblikovanje navad in vedenjskih vzorcev, ki zagotavljajo zdrav življenjski slog v vseh starostnih obdobjih.

Z gibalnimi dejavnostmi si otrok razvija naslednje funkcije oz. spretnosti:

1. motorične spretnosti (koordinacija, moč, hitrost, gibljivost, ravnotežje, natančnost in vzdržljivost),
2. funkcionalne sposobnosti – odgovorne za energijske procese v telesu,
3. morfološke dimenzije (podkožna tolšča, dolžinske mere in obsegi),
4. samozavedanje (pridobivanje podobe o sebi, orientacija v lastnem telesu (telesna slika in shema, zavedanje telesa),
5. zavedanje prostora in časa (gibanje je dogajanje v prostoru in času),
6. govor (razumevanje govora drugih, besedno izražanje sebe in drugih),
7. zaznavanje oblik, gibanj in dogajanj v prostoru (občutljivost, senzibilnost, za dogajanje v okolju, tudi socialnem),
8. višje spoznavne funkcije (pomnjenje, predstavljanje, domišljija, mišljenje),
9. ustvarjalnost, čustveno in socialno prilagojenost.

Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) priporoča vsaj eno uro zmerne telesne aktivnosti na dan.

Preventiva pred srčno-žilnimi boleznimi pri mladostniki priporoča 30 minut daljšo vadbo.

Najnovejše raziskave in priporočila pa so naslednja:

Za prepričljive pozitivne učinke za zdravje ni nujno potrebna zelo intenzivna gibalna/športna dejavnost, zadostuje, če je redna in zmerno intenzivna.

Pomembno je, da je gibalna/športna dejavnost glede na zvrsti uravnotežena.

Vadbo je potrebno časovno porazdeliti med 50 % aerobnih dejavnosti,

25 odstotkov vaj za gibljivost in 25 % vaj za krepitev mišic.

Priporoča se upoštevanje naslednjih parametrov:

- **Vrsta gibalne/športne dejavnosti**

Večinoma izvajamo aerobne ritmične dejavnosti, ki zahtevajo uporabo velikih mišičnih skupin in potekajo kontinuirano (hitra hoja, tek, kolesarjenje, plavanje, drsanje, tek na smučeh) z intenziteto, ki jo občutimo ob hitri hoji.

- **Intenzivnost gibalne/športne dejavnosti**

Intenzivnost reguliramo med 50 in 85 % posameznikove rezerve srčnega utripa, kar ustreza od 50 do 85 % maksimalne aerobne kapacitete – porabe kisika. Pri večini mladostnikov pomeni to doseganje frekvence srčnega utripa od 150 do 160 na minuto.

- **Pogostost gibalne/športne dejavnosti**

Priporočamo vsakodnevno gibalno/športno dejavnost.

- **Trajanje gibalne/športne dejavnosti**

Novejša priporočila o trajanju gibalne/športne dejavnosti priporočajo za deklice 120 minut, za fante pa 150 minut gibalne/športne dejavnosti na dan, lahko večkrat na dan oziroma z daljšimi ali krajšimi presledki, če je ni mogoče izvajati stalno. Trajanje posamezne epizode naj ne bi bilo krajše kot 10 do 15 minut.

Ali bomo otroci in mladostniki aktivni kakšno minuto več ali manj ter ali intenzivnost aktivnosti ne bo čisto po predpisih, ni najpomembnejše vprašanje.

Najpomembnejše je spoznanje, da, kar zamudimo v najzgodnejšem razvojnem obdobju otroka, žal kasneje ne moremo več nadoknaditi.

Naloga družine je socializirati otroka za življenje v skupnosti ter ga razviti socialno, čustveno, intelektualno in gibalno. Pomembno je, da se starši zavedajo, da gibalne dejavnosti ohranjajo in krepijo otrokovo zdravje, razvijajo njegove sposobnosti in omogočajo lažje vključevanje in prilagajanje v družbeno in naravno okolje.

In naj zaključim z mislijo, katero bi vsak starš moral upoštevati pri svoji skrbi za svojega otroka. Otrok potrebuje gibanje ravno tako, kot hrano, obleko, streho nad glavo in seveda ljubezen. Otrok potrebuje za svoj razvoj predvsem igro in gibanje.

Vsak dan se mora svobodno gibati, teči po travniku, gozdu, plezati na drevo ...

Domen Vogelsang

ZDRAVSTVENA DEJAVNOST V ZREČAH

Organizirano zdravstveno dejavnost imamo v Zrečah od leta 1959. Na začetku je za zdravje krajanov Zreč in okolice skrbel en splošni zdravnik. Deloval je v sklopu zdravstvene postaje, ki je bila organizacijsko del Zdravstvenega doma Sl. Konjice. Zaradi večanja števila prebivalcev se je kmalu pokazala potreba po dodatni zdravniški moči in ostalih zdravstvenih službah (zobozdravstvo, patronaža, lekarna, biokemični laboratorij).

Zdravstveni dom Zreče.

Zdravstveno dejavnost v Sloveniji zakonsko določa in opredeljuje Zakon o zdravstveni dejavnosti. Opravlja se na primarni, sekundarni in terciarni ravni. V Zrečah imamo organizirano primarno zdravstveno službo, ki obsega osnovno zdravstveno dejavnost zdravnikov družinske medicine, patronažno službo, biokemični laboratorij in lekarniško dejavnost. Te zdravstvene službe so javne in jo pod enakimi pogoji lahko opravljajo javni zdravstveni zavodi, ali pravne, ali fizične osebe na podlagi koncesije. Koncesijo zdravstvenim službam podeljuje občina. Pri tem mora upoštevati mrežo javne zdravstvene službe, ki jo opredeljuje plan zdravstvenega varstva Republike Slovenije. V tem planu je natančno opredeljeno, koliko zdravnikov družinske medicine potrebuje določeno število prebivalcev, koliko lekarn, obseg patronažne službe ...

Sedaj v Zrečah zdravstveno dejavnost na primarni ravni opravljajo koncesionarji (fizične in pravne osebe) in javna zavoda. Zdravniško službo opravljata ambulanti družinske medicine Tatjane Tisovic Rus, dr. med., in Jureta Bićanića, dr. med., ter Lara med d. o. o., v okviru katere delujeta ambulanti Aleksandre Kosevski Kolar, dr. med., in Drenke Jovanovič Gračak, dr. med. Lekarniško dejavnost opravlja javni zavod Celjske lekarne JZ, medtem ko delo biokemičnega laboratorija opravlja javni zavod Zdravstveni dom Sl. Konjice. Patronažno službo opravljata zasebnici Jožica Kremar-Polenek, dipl. med. sestra (041 490 761) in Silva Vodovnik, višja med. sestra (041 252 995). Zobozdravstvene ambulante so organizirane v okviru podjetja Sanident d. o. o. in zasebne ambulante Zmaga Tinta, dr. dent. med.

Občani Zreč lahko nujno zdravniško pomoč (izven delovnega časa izbranega osebnega zdravnika družinske medicine) poiščejo v Zdravstvenem domu Sl. Konjice (758 17 80).

Andreja Hohler

Delovni časi zreških ambulant:

ZASEBNA AMBULANTA TATJANE TISOVIC RUS, dr. med.
ZDRAVSTVENA POSTAJA ZREČE,KOVAŠKA CESTA 22, ZREČE
Telefon: 03/752 13 20
Ponedeljek: 7.00–14.00 (ZD Slov. Konjice)
Torek: 13.30–20.00
Sreda: 7.30–13.30
Četrtek: 7.30–13.30
Petek: 7.30–13.00

ZASEBNA AMBULANTA JURETA BIĆANIĆA, dr. med.
ZDRAVSTVENA POSTAJA ZREČE, KOVAŠKA CESTA 22, ZREČE
Telefon: 03/752 13 40
Ponedeljek: 13.00–19.00
Torek: 13.00–20.00 (ZD Slov. Konjice)
Sreda: 7.00–13.00
Četrtek: 7.00–13.00
Petek: 7.00–13.00

LARA MED, d. o. o.
AMBULANTA ALEKSANDRE KOSEVSKI KOLAR, dr. med.
DOBROVLEJSKA CESTA 1, ZREČE
Telefon: 03/757 65 50
Ponedeljek: 10.00–14.00
Torek: 7.00–11.00 (ZD Slov. Konjice)
Sreda: 10.00–14.00
Četrtek: 13.30–17.00
Petek: 7.00–11.00
Op.: Zdravnica opravlja tudi specialistično zdravstveno službo medicine dela, prometa in športa

AMBULANTA DRENKE JOVANOVIČ GRAČAK, dr. med.
CESTA NA ROGLO 15, ZREČE
Telefon: 03/752 06 06
Ponedeljek: 7.00–14.30
Torek: 7.00–14.30
Sreda: 13.00–20.30
Četrtek: 7.00–14.30
Petek: 7.00–14.30

SANIDENT D. O. O.
KOVAŠKA CESTA 25B, ZREČE
Telefon: 03/757 67 00
Ponedeljek: 7.00–15.00
Torek: 12.00–20.00
Sreda: 11.00–20.00
Četrtek: 7.00–15.00
Petek: 7.00–13.00

ZASEBNA ZOBNA AMBULANTA
ZMAGA TINTA, dr. dent. med.
KOVAŠKA CESTA 22, ZREČE
Telefon: 03 5762 711
Ponedeljek: 7.00–13.30
Torek: 12.00–18.30
Sreda: 7.00–13.30
Četrtek: 7.00–13.30
Petek: 7.00–13.30
Zdravstveno dejavnost na sekundarni ravni (specialistične ambulante) opravljajo v Termah Zreče. Sodelujejo z ortopedi, internisti, nevrologi, kirurgi. Preglede je mogoče opraviti samoplačniško ali z napotnico.

Dejavnost lekarne v Zrečah

Lekarna Zreče je ena izmed enot Javnega zavoda Celjske lekarne. Pričetki opravljanja lekarniške dejavnosti segajo v leto 1995. Krajanom Zreč se je takrat izpolnila dolgoletna želja, da bi poleg zdravnikov v svojem domačem kraju imeli tudi lekarno. Do takrat so morali zdravila in sanitetni material poiskati v lekarnah bližnjih krajev (Sl. Konjice, Sl. Bistrica, Celje). Celjske lekarne so prisluhnile potrebam domačinov in odprle lekarniško podružnico v zgradbi Zreških Term. Z naraščanjem števila prebivalcev in obiskovalcev Zreč, smo zaradi obsega dela in zahtev zakonodaje povečali prostore lekarne. Tako smo leta 2005 lekarniške prostore prenovili in povečali, hkrati pa postali tudi samostojna lekarna.

Lekarna Zreče ostaja v sklopu zgradbe Zreških Term, čeprav se Občina Zreče in Celjske lekarne JZ že dogovarjata o morebitni novi lokaciji. Kot del javne lekarniške službe zaposleni (magistri farmacije in farmacevtska tehnica) v lekarni izdajamo zdravila na recept in brez recepta, pripravljamo magistralna zdravila, oskrbujemo posameznike in zdravstvene službe s sanitetnim materialom in z medicinsko-tehničnimi pripomočki, z dodatki k prehrani, s kozmetičnimi izdelki ter z zeliščnimi pripravki (čaji, kapljicami, mazili). S strokovnim svetovanjem o pravilni uporabi zdravil se trudimo izboljšati znanje o zdravilih ter tako pomembno prispevati k učinkovitemu, varnemu in kakovostnemu zdravljenju. Uporabnikom omogočamo merjenje krvnega tlaka, telesne teže in višine ter z individualnim svetovanjem vzpodbujamo zdrav način življenja. Sodelujemo pri izvajanju informativnih dejavnosti Celjskih lekarn (predavanja v okviru Info točke, spletna stran www.ce-lekarne.si) in mentorstvu dijakom ter študentom farmacevtske smeri.

Lekarniški farmacevti izdajamo in svetujemo zdravila v skladu s strokovnimi predpisi, z zakoni in s predpisi zdravstvene zavarovalnice. Med vsakodnevnim delom se srečujemo s številnimi vprašanji o zdravilih in receptih, o načinu plačila, ipd. V nadaljevanju navajam nekaj pogostih vprašanj in odgovorov nanje.

Kaj pomeni navodilo za jemanje zdravila npr. 3-krat/dan, na 12 ur, po potrebi?

Za ustrezen učinek zdravila je le-to potrebno uporabljati na pravilen način in ob pravem času. Tako 3-krat dnevno pomeni 3-krat v budnem stanju (1x zjutraj, 1x opoldne, 1x zvečer). Na 12 ur pomeni točno na 12 ur, saj samo tako lahko zagotavljamo ustrezen učinek zdravila (pri antibiotikih, zdravilih s podaljšanim učinkom). Pri teh zdravilih je „pametno“ izbrati take ure za jemanje, da ni potrebno vstajati sredi noči ali da kako drugače ne ovirajo dnevnega ritma. Navodilo „po potrebi“ pomeni ravno to, na primer, če so bolečine, se vzame zdravilo, drugače ne.

Lekarna Zreče.

Kaj pomeni vzeti zdravilo na tešče, po jedi ali s hrano, na prazen želodec?

Hrana lahko pomembno vpliva na učinek zdravil – ga poveča ali zmanjša. Na tešče pomeni vzeti zdravilo takoj zjutraj, ko hrane že dlje časa ni bilo v želodcu. Zdravilo vzeti s hrano ali po njej pomeni, da naj bo v želodcu zdravilo skupaj s hrano. Prazen želodec imamo lahko kadarkoli tekom dneva, vendar 2 uri po obroku in 1 uro pred naslednjim. Zdravila pogoltnemo z večjo količino navadne vode.

Ali se lahko spremeni predpisan odmerek zdravila?

Predpisanega odmerka zdravila nikoli ne spreminjajte brez pogovora z zdravnikom. Večanje ali manjšanje odmerkov lahko poveča pogostost neželenih učinkov ali zmanjša uspešnost zdravljenja.

Koliko časa velja recept?

Zdravilo na recept lahko dvignete v roku 1 meseca od dneva, ko vam ga je predpisal zdravnik. To ne velja za antibiotike (recept zanje velja samo 3 dni) in za zdravila, predpisana na recept v dvojniku (velja samo 5 dni). Po tem času vam vrednosti zdravila na zelenem receptu ne krije več zavarovalnica, ampak ste samoplačnik.

Na vsa vprašanja o zdravilih vam skušamo odgovoriti osebno med delovnim časom, po telefonu ali elektronski pošti.

Andreja Hohler

Delovni čas Lekarne Zreče:

8.00–18.00 (ponedeljek, torek, sreda)
8.00–16.00 (četrtek, petek)
sobota, nedelja zaprto
telefon: 03 752 11 20
e-pošta: zrece@ce-lekarne.si

TUDI NAJMLAJŠI ŽE KOMAJ ČAKAJO POMLAD

V začetku marca smo obiskali Zreški vrtec in malce pokukali v otroške igralnice. Glede na to, da je mesec marec praznični mesec, so imeli otroci kar veliko dela in se pri svojem ustvarjanju niso pustili preveč motiti. V igralnicah je bilo čutiti vonj pomladi in tudi otroci že komaj čakajo pomladne dni. Nekaj njihovih izdelkov smo tudi fotografirali za naše glasilo.

Urška Firer

Pogovor z otroki o 8. marcu, dnevu žena

S ciljem, da otrok spoznava pomen različnih praznikov, so pripovedovali o doživetjih v njihovi družini in osvetlili trenutke z mamico.

Prve pomladne umetnine

Ob raziskovanju travnika in prvih pomladnih cvetlic je v majhnih glavicah zrasla velika zgodba. Zgodba o čebelici, ki je prvič videla cvetlice, metuljčke, pikapolonice ... in postala njihova prijateljica.

Na eni strani voščilo, na drugi pa rožice

Ob dnevu žena so otroci mamicam izdelali voščilnico.

Zvončkov šopek, odlično darilo za mamice

Prva misel je mama, tudi ob dnevu žena otrok najprej pomisli na mamo. In kako mami povedati, da jo imam rad? Naberem ji šopek rožic, jo stisnem k sebi in ji dam poljub.

Pri lepljenju je potrebna natančnost

Z otroki smo opazovali prebujanje narave, prve znanilce pomladi, ki so jih po svojih zamislih ustvarili iz papirja.

Ris na hribu – Luschberg – Grad Lušperk

Več kakor 500 let se na gričku ob sotočju Dravinje in Ljubnice v varnem zavetju smrek, bukev, bršljana sramežljivo skriva nekoč gotovo imeniten grad, čeprav njegove podobe ne poznamo, in čaka, da se mu vrnejo tisti »zlati časi«, ko je v vsej svoji lepoti bil ponos svojim lastnikom. Če odmislimo »etiketo«, da so bili vsi graščaki tirani, je bil tudi v ponos in varnost prebivalcem v dolini Dravinje. Takšna je želja vseh tistih, ki so ga v tej »sramežljivi« odmaknjenosti lahko videli, doživeli in to srečanje privoščijo tudi drugim. Denis Kovše, sin lastnika tega gozda, še vedno »sanja«, da bo nekoč imel v sredini tega mogočnega gradu svoj prvi koncert na prostem. Tomaž Humar, pokojni alpinist, je nekoč izrekel dobro misel: »Ni nemogočih poti.«. Tako tudi v tem primeru ni nemogoče, da bo temu res tako. Vse velike stvari se začenjajo skromno in če nas bo po tem zapisu še več, ki »sanjamo te sanje«, se lahko zgodi, da postanejo nekoč resničnost. Njegov začetek je še vedno zavit v skrivnost, saj zgodovinski viri ne vedo natanko kdo in kdaj ga je postavil. Grad Luschberg se v zgodovini prvič pojavi leta 1279, ko je Henrik iz Luschberga pričal na mariborskem gradu. Prav zaradi pričanja in njegovih udejstvovanj v Mariboru vse do leta 1325, ko je verjetno umrl, se upravičeno domneva, da je bil Henrik eden od Mariborskih in prav ti naj bi ga tako tudi zgradili.

Kakšen motiv in namen so imeli graditelji gradu, ki je ležal na ogromnem krškem ozemlju (leta 1043 ga je Hema Breško-Seliška poklonila benediktinkam v Krki)? Predvideva se, da so bili najprej upravno-kolonizacijski cilji, saj tod takrat še gotovo ni bilo veliko ljudi in potrebno je bilo vzpostaviti pravni in gospodarski red. Grad in vsa njegova gospodarska dejavnost je sodila v deželno sodišče Vitanje. Žal pa prav lokacija

Ostanki nekoč mogočnega obzidja.

tega gradu, vsaj tako se je pokazalo kasneje, ni bila najboljša, saj med zgodovinarji najdemo izraz za to lokacijo tudi »slepo črevo«. Tudi to je bil eden izmed razlogov, da grad le ni igral tako pomembne vloge kot so si jo želeli njegovi lastniki oziroma oskrbniki. Teh ni bilo tako malo in če naštejemo samo nekatere vidimo, kako hitro je grad prehajal iz rok v roke. Listina iz leta 1305 omenja, da je Konrad iz Maribora bratrancu

Severna stranska vratca v obzidju z zunanje strani, fotografija iz znamenite knjige dr. Avguština Stegenška Konjiška dekanija, 1909. (Knjiga je v pripravi faksimiliranega ponatisa.)

Gotfridu prodal svoj delež pri gradu Luschperk; leta 1325 se v Mariboru pojavil Werhner iz Lušperka; leta 1327 zasledimo ime Nikolaja Lušperker; leta 1363 in 1365 se najde ime Hans iz Lušperka in končno je tu še Viljem iz Lušperka iz leta 1376 in njegov govoreči grb z risom na hribu. Končno je krški škof na grad postavili svojega gradiščana, leta 1430 se omenja Nikolaj Limbuški, leta 1502 pa je grad bil že opuščen.

Grad je po občinskem odloku uvrščen v varovano stavbno dediščino in v dokumentih Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Celja lahko najdemo zapis predloga sanacije oziroma ohranitve ostankov gradu v točki »Razvojna usmeritev: predvidena je kompleksna statična sanacija in prezentacija razvaline.«

Morda se prav v tej usmeritvi skriva tudi namig, da se končno, po več kakor 500 letih, ko se je pokazala trdoživost zidov, le zavemo te naše odgovornosti in da to, kar je še ostalo, uredimo tako, da se prepreči propadanje zidov in uredi notranji del, kakršen bi morebiti lahko služil zanimivim »grajskim« prireditvam. Če k temu prištejemo še kakšen razgledni stolp, bi se v Lošperk lahko vrnilo življenje, Zreče same pa pridobile na svoji prepoznavnosti tudi na tem področju.

Kako premagovati stres?

Hiter tempo življenja, občutek, da nam za vse primanjkuje časa, da stvari ne zmoremo izpeljati do konca, da ne vemo, če delamo prav, da nečesa ne želimo, pa vseeno moramo, da si nekaj želimo, pa tega ne smemo ... Ko naše sposobnosti za obvladovanje okoliščin niso več kos zahtevam, izzivom in nevarnostim okolja, se razvije stres.

Prepoznaven je v mnogih oblikah, zagotovo pa ga je kot pospešeno bitje srca, potne tresoče dlani, nespečnost, jok, povečano potrebo po kajenju ali grizenje nohtov na lastni koži doživel že prav vsak od nas.

Kaj je stres in kaj ga povzroči

Izraz izvira iz latinščine (stringere) in je bil prvič uporabljen že v 17. stoletju kot opis pritiska, težave, v medicini pa je izraz leta 1949 uvedel kanadski endokrinolog Hans Selye. Zanj je stres program telesnega prilagajanja novim okoliščinam, odgovor na dražljaje, ki motijo osebno ravnotežje. Kaže na mehanizem, s katerim človek reagira na jezo, napore, razočaranje.

S stresom se srečujemo tako doma kot v službi, vendar pa tudi na dejavnike iz okolja nismo imuni. Tako nas lahko iz vsakodnevnih tirnic vržejo dogodki kot so: poslabšanje zdravstvenega stanja, ločitev v družini ali od družine, spremembe finančnega stanja, potovanje oz. selitev, problemi s težo, smrt v družini, težave z nadrejenim ali sodelavci, odpustitev z dela, občutek izobčenosti, konflikti med prijatelji, neprimerne bivalne razmere kot tudi bučni ali neprijetni sosedi.

Z izrazom stres opisujemo predvsem negativne dejavnike. Vendar ni nujno, da je stres vedno negativen. Določena mera stresa nam pomaga, da se spopademo z življenjem. Dogodki, ki nam pomenijo izziv in za katere vemo, da jih bomo uspešno prebrodili, nas življenjsko bogatijo oziroma povzročajo prijazen stres.

Kako se telo odzove na stres

Ko smo pod stresom, nam adrenalin dvigne srčni utrip in krvni tlak, zenice se razširijo, vid se izostri, poveča se količina glukoze v krvi in posledično v možganih. Pripravljeni smo na »beg«. Da telo varčuje z energijo, upočasni prebavo. Kortizol, stresni hormon, zavira nastajanje nove kostnine, s tem pa spodbuja osteoporozo.

Stres je v veliki meri kriv za vnetje sklepov, bronhialno astmo, bolezni srca in ožilja, rano na želodcu in dvanajstniku, visok krvni tlak, visoke vrednosti maščob v krvi ter nekatere kožne bolezni. Od 70 do 80 % vseh obiskov bolnikov pri zdravniku je zaradi bolezni, ki so povezane s stresom.

Stres je povzročitelj številnih psihosomatskih težav in obolenj

»Če ti kaj ni všeč, spremeni, če ne moreš spremeniti, spremeni način razmišljanja o tem. Ne tarnaj. Tarnanje ni le nespodobno, ampak tudi nevarno. Zlahka opozori na žrtev, ki je v bližini.«

(Maya Angelou, Nove poti)

Kako ukrotimo stres

Za nadziranje stresa ni univerzalnega recepta. Ne ubranimo se ga tako, da se delu in trudu izogibamo, temveč moramo najti takšno delo, ki nam prija in ga radi opravljamo. Stresa ne zdravimo, zdravimo samo bolezni, ki jih je stres povzročil. S stresom se moramo soočiti, sprijazniti, ga krotiti, ublažiti in obrniti sebi v prid. Pri tem nam zelo pomagajo izkušnje, spretnost presojanja situacije kot tudi urejeno življenje: pravilna prehrana, telesna aktivnost in dovolj spanja. Stres lahko krotimo tudi s pravilnim globokim dihanjem, meditacijo, avtogenim treningom, jogo, savno, masažami ... Zagotovo pa zase naredimo mnogo dobrega, če se o težavah pogovorimo s kom, ki mu zaupamo, kdaj preberemo dobro knjigo, izkoristimo naravne danosti prelepega Pohorja, obiščemo gledališko predstavo in poleg vsega še pozitivno razmišljamo.

Smo v obdobju leta, ko se mlade generacije odločajo za svoj poklic. Ne bi bilo slabo, če bi poleg področja, ki jih zanima, razmislili tudi o tem, ali so pripravljeni na delovni čas, ki ga zahteva bodoče delovno mesto, kakšni so delovni pogoji, kako bodo ob vsej ihti zmožni poklic opravljati tudi po 50. letu, jim bo poklic po 30 letih delovne dobe še v izziv in zadovoljstvo, kako daleč se bodo morali vsak dan voziti v službo ali pa zaradi tega celo preseliti, kaj vse bo opravljanje izbranega poklica prineslo njihovi družini in ali si jo bodo zaradi izbire poklica sploh lahko ustvarili. Odgovore na ta vprašanja smo mladim dolžni ponuditi odrasli. S tem ne bomo pomagali samo njim, temveč bomo tudi sebi postavili temelje za manj stresno življenje.

Imejmo radi sebe in druge, za materialnimi dobrinami pa segajmo po načelu potrebe in ne zaradi pohlepa.

Tanja Kangler

RAZVOJNA AGENCIJA KOZJANSKO

Razvojna agencija Kozjansko je javni zavod. Ustanovljena je bila leta 1999 kot LPC Kozjansko s strani občin Dobje in Šentjur. Cilji agencije so: razvoj podjetniških pobud, svetovanje in strokovna pomoč obstoječim in potencialnim podjetnikom ter priprave in izvajanje razvojnih projektov na podeželju. Svetovanje, priprava in izvajanje razvojnih projektov na področju turizma, podjetništva, človeških virov in marketinga so še vedno prioritetne dejavnosti agencije. Smo nosilna institucija v okviru skupnega Razvojnega programa podeželja sedmih občin (Dobje, Dobrna, Oplotnica, Slovenske Konjice, Šentjur, Vitanje, Zreče), vodimo LAS-območje od Pohorja do Pohorja v okviru katerega potekajo intenzivne prijave projektov na razpis za izbor Leader, kar območju omogoča koriščenje evropskih sredstev namenjenih izvajanju Leader osi v okviru nacionalnega Programa razvoja podeželja.

Razvojna agencija Kozjansko ima prostore v Zgornjem trgu v Šentjurju.

Na področju regionalnega razvoja sodelujemo v skupni Mrežno-razvojni agenciji Obsotelje in Kozjansko (tvorita RA Kozjansko in RA Sotla) ter opravljamo javne naloge subjekta regionalnega razvoja za Območno razvojno partnerstvo Obsotelja in Kozjanskega, ki je tudi uradno registrirano pri Službi vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko. Vanj so vključene občine Dobje, Kozje, Podčetrtek, Rogaška Slatina, Rogatec, Šentjur in Šmarje pri Jelšah.

Obisk gostov iz Bolgarije – predstavitev Razvojne agencije Kozjansko in programa Leader.

Vsem nosilcem podjetniških idej omogočamo, da skupaj razmislimo o možnostih kandidiranja in sodelovanja na različnih razpisih ter pomagamo pri pripravi ustrezne dokumentacije. Kadar vas zanima dodatnih dohodek iz dejavnosti na podeželju, strokovna pomoč pri opravljanju dejavnosti, izboljšanje poslovanja pridobivanje finančnih sredstev za razvoj dejavnosti na podeželju, pospeševanje prodaje domačih izdelkov ter vključitev vaše dejavnosti v turistično ponudbo, se obrnite na Razvojno agencijo Kozjansko.

Odprti smo tudi za vse pobude povezovanja in skupnih promocijskih nastopov na različnih dogodkih in skozi različna marketinška orodja, s čimer bo območje doseglo višjo prepoznavnost tako v gospodarskem kot turističnem smislu. Podrobnejše informacije najdete na naših spletnih straneh www.ra-kozjansko.si/ ali pa pokličite na 03 747 13 07.

Breda Retuznik, vodja sektorja za razvoj turizma in podeželja

MESTO, KI JE NAŠLO BRATA

Minilo je pet let, odkar je Sedbergh, 'Mesto, ki se hoče pobratiti', našel, kar je iskal. Aktivnosti med obema mestoma pa so danes prav tako živahne kot na dan, ko so kamere televizije BBC romale po ulicah Sedbergha in mimoidoče spreminjale v zvezde. Oddaja, katero je televizijska postaja pripravila, se je imenovala Mesto, ki se hoče pobratiti, spremljala pa je usodo štirih evropskih mest, ki so Sedbergh vabila v evropsko partnerstvo. Oddaja se je predvajala v glavnem terminu, za pobratenje z Zrečami pa je na koncu volilo več ljudi kot pa je bilo udeležencev na splošnih vladnih volitvah. Spoznati Slovence, je bilo pravo veselje. Nekatere države, ki so konkurirale Sloveniji, so imele veliko osebnost, druge velik ego – kar nam je pri Zrečanih bilo najljubše pa je bilo njihovo veliko srce. Do danes je že več sto ljudi iz Zreč in Sedbergha obiskalo pobrateno mesto bodisi preko šolskih izmenjav ali pa preko turnej pevcev, plesalcev, mestnih skupin. Nekateri so preprosto prišli na pohod ali smučarijo po pokrajinah, ki se ponašajo s sorodnim valovitim hribovjem, in med ljudi, ki verjamejo, da tujcev ni, so le prijatelji, ki jih še nisi spoznal.

Pretekli dogodki v sliki in besedi

April 2005 – The Cautley Carollers, skupina petih pevcev iz Sedbergha, ki slovi po svojih sprehodih čez z zvezdami obsijano zimsko pokrajino, je pobratenje pozdravila na prav poseben način. Naučili so se namreč nekaj slovenskih pesmi in se odpravili na turnejo po Sloveniji, ko je bila podpisana listina o pobratenju. Na svojih domovih so gostili kar nekaj slovenskih pevskih skupin, s katerimi so tudi nastopili. Zdenka Kejžar in Pevke iz Brinjeve Gore so na njunem domu nad dolino Cautley obiskale Rogerja in Judith Bush. Še danes govorijo o nevarni vožnji po cesti tik ob prepadu!

Maj 2005 – Spomladansko cvetje je že cvetelo in sonce sijalo, ko je teh pet zajetnih kmetovalcev iz Zreč –skupina Ljudski Pevci iz Stranic– prišlo v Sedbergh, da bi se nam pomagali naučiti nekaj slovenskih pesmi pa tudi da bi skupaj nastopili na lokacijah kot so Hotel Oak-

dene, cerkev kraja Cautley in pa v pivnici Middleton Head, kjer se jim je pridružil še njegova ekscelenca Iztok Mirošič, takratni veleposlanik Slovenije, ki je presenetil vse zbrane, ko je ob prihodu v pivnico pevce pozdravil v slovenščini. Ljudski pevec Ken Pope je odgovoril, da ni problema: "Saj vzdolž doline Dentdale vsi tako govorijo." .

Avgust 2005 – Zbor Vladka Mohoriča, mladinski pevski zbor iz Zreč, katerega vodi Samo Ivačič, je obiskal Sedbergh ter nastopil z mestno skupino Sedbergh Town Band, na koncertu v katedrali v mestu Durham ter na uličnem festivalu v Sedberghu. Mnogi med njimi so prvič obiskali Anglijo. Vožnja po levi se je pokazala za prav tako vznemirljivo kot pitje piva brez mehurčkov.

December 2005 – vsakoleten Festival ljudskih božičnih pesmi v Sedberghu je tega leta imel slovenski priokus. Pridružila se nam je namreč skupina Odmev iz Zreč in nam predstavila nekaj prav ognjevitih pesmi na koncertu v mestu Dent, nato pa še v Sportsman Inn. Pridružilo se jim je še 12 korajžnih študentov iz Univerze v Ljubljani, ki so prepevali angleške božične pesmi in imeli vlogo prevajalcev. Po stari božični tradiciji so jih lokalni prebivalci povabili v svoje domove na petje božičnih pesmi, pite iz sesekljanega mesa in kuhano vino. Pridružili so se tudi skupini Lakeland Voices, zboru lokalne skupnosti, na nastopu v jamah Rydal Caves, nato pa še v Badger Baru, kjer so štirje fantje peli kar ob šanku in pošteno očarali natakarice.

December 2005 – pevski zbor Lakeland Voice Singers so obiskali Zreče, kjer so bili nastanjeni na turistični kmetiji Urška. Nastopili so v cerkvah v

Zrečah in na Skomarju pa tudi na koncertu pevskih zborov na Ptuju. Ko je njihov mini avtobus obtičal v snegu, je znak GB (avtomobilska nalepka Velike Britanije), nalepljen na zadnjem delu avtobusa, privabil Zreško mladino, ki je obiskovalcem prijazno pomagala namestiti zimske verige.

Avgust 2006 – Howgills Harmony, skupina pevcev iz Sedbergha je obiskala Slovenijo in se nastanila v romantični gorski turistični kmetiji Medved na Skomarju, vasi, ki je znana kot rojstni kraj lokalnega junaka in pesnika Jurija Vodovnika. Peli so v lokalnih cerkvah

in na nekaj zabavah, nastopili pa so tudi v Ljubljani, v Slovenskih Konjicah in na Bledu.

December 2006 – pevski zbor Jurij Vodovnik iz Zreč, katerega vodi Mojca Koban Dobnik, je obiskal mesto Heysham blizu Sedbergha in ob bučanju valov pripravil koncert ter si privoščil kosilo. Pridružili so se tudi lokalnim pevcem, ki so nastopali v tamkajšnjih jamah. Zaradi neprimerne obutve se

je to izkazalo za dokajšnji izziv, so pa kljub temu kasneje zapeli nekaj pesmi v lokalni pivnici. Skupaj z zborom The Gladly Solemn Sound so nato pripravili sijajen koncert, katerega je obiskal tudi njegova ekscelenca Iztok Mirošič, slovenski veleposlanik. Zreški zbor je bil nastanjen v Sedberghu in mnogi od 35 pevcev so povedali, da so bili presenečeni nad gostoljubnostjo ljudi iz Sedbergha in nad lepoto pokrajine.

Maj 2007 – članice skupine Pevke iz Brinjeve Gore so vse iz ene družine – sestre, hčerke in sestrične – prihajajo pa iz Brinjeve Gore, hriba nad Zrečami, ki je najbolj znan po dveh cerkvah, ki stojita na sosednjih vrhovih. V Sedberghu so bile nastanjene skupaj z ljudskim moškim pevskim zborom Voicemale in območja Northumberland, s katerim so tudi nastopile. So pa na lokalni prireditvi zapele tudi s skupino Cautley Carollers. V kraju Ambleside so ob zahajajočem soncu zapele Večernico.

Avgust 2007 – pevci iz Sedbergha so ponovno obiskali Slovenijo in nastopili v Zrečah. Kot ponavadi, jih je v cerkvah, gostilnah in na zabavah, kjer so peli, dočakal topel sprejem. Turnejo je tokrat organizirala naša prijateljica Zdenka Kejžar. Nastanjeni smo bili na turistični kmetiji Medved na Skomarju, kjer smo postali dobri prijatelji z Jožetom in Terezijo Kovše.

Avgust 2007 – Folklorna skupina Jurij Vodovnik iz Skomarja je v spremstvu Urške Firer prinesla svoje plesanje v Sedbergh in nastopila na kar nekaj lokacijah, tudi na mednarodnem festivalu Alnwick. V pivnici Masons Arms so na nepozabnem večeru spoznali lokalno plesalno skupino Morris Dancers. Zreški plesalci so se včlanili v plesno skupino Sedbergh Scottish Country dancers, s člani katere so preživeli lep popoldan in jih naučili nekaj slovenskih plesov.

December 2007 – slovenski element je znova dodobra zaznamoval naš festival ljudskih božičnih pesmi – Folk Carols festival – ko nas je obiskala ena najboljših slovenskih profesionalnih pevskih skupin. Pet pevcev skupine Pella vodi Ljuben Dimkoraski iz Ljubljane, pojejo pa slovenske in makedonske pesmi. Ustvarjalci oddaje Countryfile iz televizije BBC so posneli naš nastop v jami Rydal in pri tem dobili malo več kot so pričakovali. Pella je nastopila tudi v Dentu in kraju Lancaster, prevajala pa nam je Barbara Pušnik.

Avgust 2008 – pevci skupine Howgills Harmony iz Sedbergha so vnovič obiskali Zreče. Tokrat so se učili pesmi na velik festivalu pevskih zborov na Ptuju, nastopili pa so tudi na Skomarju, v Velenju in v Ljubljani.

Avgust 2008 – Oktet 9, moški pevski zbor iz Zreč in Celja, se nam je pridružil, da bi skupaj prepevali. Združili so moči z dekliškim pevskim zborom Amabile iz South Lakelanda in nam v dvorani People's Hall pripravili enega najimenitnejših koncertov kar smo jih kdaj imeli v Sedberghu.

September 2008 – pevski zbor Prostovoljnega gasilskega društva Zreče je za pet dni obiskal Sedbergh in se nastanil v centru mesta. Nastopili so v klubu Golf Club, v mestu Dent, kjer se jim je pridružil policijski pevski zbor mesta Manchester, v kraju Settle, ob boku skupine Settle Voices, in pa na krovu parnika Gondola na jezeru Coniston Water. To je bilo prvič, da je nad jezerom plapolala slovenska zastava. Pridružila se jim je tudi Ana Wersun, slovenska konzulentka v Edinburghu, srečali pa so se tudi z lokalnimi gasilci mest Kendal in Sedbergh.

Oktober 2008 – moški pevski zbor Voicemale iz območja Nothumberland v severnovzhodni Angliji je pripotoval na turnejo po Sloveniji, kjer so jih z navdušenjem sprejeli v Zrečah, Ljubljani in na Črnem Vrhu. Med svojim potepanjem so srečali kopico lokalnih pevcev, še posebej pa so jih bili veseli na zabavi gasilskega pevskega zbora v Zrečah, s katerim so skupaj nastopili v Dentu. Kasneje so na njihovem domu obiskali tudi Pevke iz Brinjeve Gore, ob delavni-

cah, plesih, pojedini so preživeli lep dan z zborom Jurija Vodovnika, s katerim so kasneje združili moči na koncertu. Zapeli so tudi za veterane ob spominski slovestnosti za vse padle vojake. Ob obisku osnovne šole Zreče so zapeli z

učenci šole in jih naučili igrati tradicionalno angleško igro s kostanji. Obiskali so tudi Waldorfsko šolo v Ljubljani in zapeli s slovensko folk skupino Triplec v hostlu Celica, kjer so tudi prespali. Zadnji dan so preživeli na Črnem Vrhu, kjer so prepevali s moškim pevskim zborom Pobje.

Marec 2009 – dekliškemu pevskemu zboru Amabile, ki se je v Sedhbergu srečal z vokalno skupino Oktet9, in je odlikovan tudi s strani mreže BBC. Petje slovenskih zborov še gre posebej v uho, zato so se dekleta odpravila v Slovenijo na petdnevno koncertiranje. Pevski zbor Amabile je s slovenskimi pevci in pevkami prepeval v Ljubljani, na Blejskem gradu in v Lipici. Povsod

so bili dobrodošli, še posebej v frančiščanski cerkvi v Ljubljani, kjer so peli med mašo. Navdušeni farani še vedno govorijo o čudovitem petju obiskovalcev. Na kranjski osnovni šoli jih je toplo sprejel šolski pevski zbor, s katerim so nato združili moči in izvedli dihjemajoč koncert v slovenščini in angleščini. Nastanjeni so bili v mladinske hostlu na Bledu, kjer so jih obiskali prijatelji iz Zreč, in sicer v spremstvu mladinskega pevskega zbora Veter ob njihovi deseti obletnici.

April 2009 – 40 pevk in pevcev pevskega zbora Waldorfske šole v Ljubljani je obiske naših pevskih zborov v preteklih letih vedno nadvse lepo pozdravilo. Sedaj pa so sami obiskali pevce in prijatelje na širšem območju Sedbergha ter z njimi nastopili na lokalnih koncertih, delavnicah in drugih aktivnostih. Otroke kvekerske molilnice v kraju Brigflatts

so učili slovenskih pesmi iz vrtca, nato pa so obiskali še Edinburgh in lokalno Steiner šolo, pevski zbor škotske skupnosti Harmonise (ki redno obiskujejo Dent in naš festival ljudskih napevov) in pevce iz mesta Pitlochry (ki je sicer pobrateno z Bledom) in njihov dihjemajoč koncert v katedrali Dunkeld. Srečali pa so se tudi s pevci in pevkami zasedb Cautley Carollers, Gladly Solemn Sound Choir in Lakeland Voices iz Sedbergha, da bi učili slovenske pesmi in se naučili angleških.

Julij 2009 – Zreška mestna skupina je prišla v Sedbergh, da bi srečala našo mestno skupino. Najprej smo preživeli večer pri Ernieu Hailwoodu, kjer smo obiskovalcem zaželeli dobrodošlico. Naslednji dan je zreški župan Boris Podvršnik v spremstvu 70 glasbenikov in prijateljev na postaji Oxenholme s slovensko himno pričakal vlak slovenskega veleposlanika Iztoka Jarca. Po velikem sprejemu pri županu mesta Kendal se je še pelo in plesalo v centru mesta, v Sedberghu so obiskovalci nastopili z mestno skupino, potem pa se še dolgo v noč zabavali pri Dalesmanu. Županu, veleposlaniku in druščini smo posamezno razkazali Sedbergh in okolico.

Julij 2009 – Tečaj slovenskega jezika v Sedberghu se je dodobra okoristil z vikendom intenzivnega poučevanja v učilnici šole Howgills. Darja Mihelj je učila nekaj težavnosti slovenskega jezika in odgovorila na mnoga vprašanja učencev, ki so se nabrala v zadnjem letu, odkar se učimo jezika. Rednim učencem iz Sedbergha so se pridružili še drugi iz raznih delov Britanije. Njih so sem poslale njihove slovenske žene. Pripravili smo tudi video osnovnih slovenskih fraz.

Avgust 2009 – na večeru na Skomarju nad Zrečami smo spoznali Moški pevski zbor Črni Vrh. Nadvse smo se razveselili, ko smo izvedeli, da prihajajo v Sedbergh. Peli so v Farfieldu in v pivnici Dalesman, nastopili pa so tudi na bližnjem ljudskem festivalu Hardraw, kjer so peli ob angleških ljudskih glasbenikih, na koncertih, pridružili pa so se tudi gostilniškemu prepevanju. Učili so nas slovenskih pesmi in se sami naučili nekaj angleških. Še posebej pa so bili veseli gostiteljeve radodarnosti z njegovim odličnim pivom.

Avgust 2009 – V Sedbergh in okolico so prišle na prakso tri slovenske študentke. Vesna, Neža in Darja so se zaposlile v pivnici Dalesman in pa Cross Keysu, kjer je Darja izkusila pravo Sedhberghško gostoljubnost s strani Alana Clowesa in njegove družine. Darjo je njen delodajalec peljal na ogled Londona in mesteca Stradfort on Avon. Vesna in Neža sta delali tudi na ljudskem festivalu Hardraw, kjer sta postregle z nekaj tisoč vrčki piva – predvsem obiskujočim pevskim zborom iz Slovenije!

September 2009 – Igor Cvetko je v Zrečah pravi junak. Njegovo kantato o lokalnem ljudskem poetu prepeva mestni pevski zbor, njegove raziskave in knjige pa se bohotijo v Vodnikovi hiši na Skomarju. V Sedbergh je že pred leti prišel s štirimi ljudskimi pevci iz Zreč, zato smo se ga tokrat spet razveselili, ko je prišel z ženo Jeleno in predstavo Miš je pripravljala ovseno kašo lutkovnega gledališča Zapik. Nastopila sta v Sedhberghški knjižnici, ki je bila prepolna otrok in njihovih staršev. Obiskala sta tudi kvekersko srečanje v Brigflattsu, se družila s starimi prijatelji v Sedberghu in nato opravila turnejo po Britaniji, v sklopu katere sta nastopila tudi mednarodnem uličnem festivalu Mintfest v Kendalu, na Edinburghškem festivalu in pa v Cambridgu.

Še nekaj načrtovanih obiskov

April 2010 – pevski zbor Lakeland Voices bo obiskal Zreče, se srečal z drugimi pevci ter pel in obhajal okoliške hribe.

Junij 2010 – Pevke iz Brinjeve Gore se nam bodo pridružile v Sedberghu, kjer bodo na Mednarodnem festivalu pevskih zborov zastopale Slovenijo. Drugi zbori prihajajo iz Bolgarije, Romunije, Anglije in Škotske, povabili pa smo tudi zbore iz drugih držav Evropske unije, npr. Francije, Poljske in Nemčije. Pevke iz Brinjeve Gore so bile do naših pevcev vedno zelo dobrodušne in gostoljubne, zato smo veseli, da imamo to priložnost, da povrnemo nekaj prijaznosti.

Julij – Avgust 2010 – skupina 500 Metrov bo izvedla turnejo po Evropi z nastopi v Amsterdamu, Londonu, Leedsu, Edinburghu ... in Sedberghu.

Oktober 2010 – ženski ljudski pevski zbor Wercas Folk bo obiskal Zreče,

da se članice naučijo slovenskih pesmi, spoznajo druge pevce in da nastopijo ob slovenskih zborih. Skupina 26 pevk tudi dobro obvlada ljudske plese. So tudi glasbenice plesne glasbe, imajo pa eno prav posebno članico, ki se imenuje klicalka. Ta namreč glasno kliče korake med plesom. Mnoge med njimi so poročene z moškimi iz skupine Voicemale, ki so Zreče obiskali leta 2008. Sandra Appleby, članica zbora, pravi: »Mož mi je povedal, da so ljudje iz Zreč najbolj prisrčna skupnost kar jih človek lahko spozna. Vem tudi, da tja večkrat na leto odide David. Komaj čakam, da obiščem ta kraj, ki je vsem tako poseben.« Angleške kuharice, ki pojejo v skupini Wercas Folk, so privlekle na dan svoje kuharske knjige in pripravile nekaj izjemno okusnih slovenskih peciv. Preden smo se posedli za mize, smo imeli pravo gostijo z borovničevcem, nato pa smo se naučili Zdravljico in druge slovenske pesmi.

David Burbidge
prevod: Alen Mernik

NAJ NAŠE SKUPNO DREVO OBRODI SADOVE

V sredini meseca decembra lanskega leta so v znak simbola o prijateljstvu in petletni povezanosti obeh mest David Burbidge, zreški župan mag. Boris Podvršnik in Slavko Kejžar zasadili sadiko jabolčnega drevesa. Prav tako so že v poletnih mesecih istega leta takšno sadiko zasadili v Sedberghu, ko je bila tam na obisku do sedaj največja delegacija – zreška godba na pihala in drugi.

Urška Firer

Simbolna zasaditev jablane med obema pobratenima mestoma.

TRADICIONALNE POLETNE PRIREDITVE V OBČINI ZREČE 2010

NAZIV PRIREDITVE	VSEBINA	KRAJ DOGAJANJA	ČAS	ORGANIZATOR
ROPOTANJE V STARIH ZREČAH	Predizbor za Pohorsko coklo, nastopi glasbenih skupin, veselica.	Stare Zreče	4.–6. 6. 2010	Občina Zreče, društva, LTO Rogla–Zreče
PRAZNIK OB KMEČKIH OPRAVILIH	Prikaz košnje na star način.	Zreče – okolica	Junij 2010	Folklorna skupina KUD Vladko Mohorič Zreče
POGLEJTE GA POHORCA	Srečanje članov motorističnega društva Pohorci, gasilsko tekmovanje za pokal »Poglejte ga Pohorca«, Turnir Karate kluba Pohorc, prikaz obrti in običajev iz preteklosti, degustacije in veselica.	Gorenje pri Zrečah	12. in 13. 6. 2010	Turistično društvo Kunigunda in Krajevna skupnost Gorenje, PGD Gorenje in drugi
BOSOPETANJE NA BRINJEVO GORO	Pohod na Brinjevo Goro z bosimi nogami.	Zreče – Brinjeva Gora	20. 6. 2010	TD ZREČE
VESELE POLETNE NEDELJE NA ROGLI (Pašni piknik, Dnevi gobjih jedi, Gobarski piknik ...)		Rogla	20. 6.–29. 8. 2010	UNITUR
JAZ MAM EN STARI ZNUCAN KOŠ	Literarni večer poezije, proze, glasbe in prijetnega druženja.	Skomarje	26. 6. 2010	Literarna sekcija KUD Vladko Mohorič
SREČANJE ZVEZE ŠOFERJEV IN AVTOMEHANIKOV NA ROGLI	Zabavno druženje.	Rogla	Konec junija 2010	ZŠAM Zreče, Unitur
ZREŠKA GASILSKA NOČ – ob 16. uri Meddruštveno gasilsko tekmovanje za pokal mesta Zreče	Veselica in družabno srečanje s skupino Čuki.	Ploščad pred Gasilskim domom Zreče	10. 7. 2010	PGD ZREČE
3. LIKOVNA KOLONIJA NA RESNIKU	Srečanje priznanih slovenskih likovnikov, zaključek z razstavo in kulturnim programom.	Resnik	12.–15. 7. 2010	TD Resnik – Rogla, KUD Vladko Mohorič in drugi soorganizatorji
JAKOBOVI DNEVI NA RESNIKU	3. Jakobov pohod (Zreče– Brinjeva gora–Zlakova–Gorenje–Resnik), 11. tekmovanje na diatonični harmoniki – POHORSKA COKLA –finale, Jakobov dan – Koncert ljudskih pesmi.	Resnik	24. in 25. 7. 2010	TD Resnik – Rogla in soorganizatorji
LEPA NEDELJA NA SKOMARJU	Zabavno druženje.	Skomarje	15. 8. 2010	TD SKOMARJE s soorganizatorji
18. KOLESARSKI VZPON NA ROGLO	Slovenski pokal amaterjev, veteranov in žensk.		21. 8. 2010	Kolesarski klub Rogla, vodja prireditve Jožica Kotnik
11. MEDNARODNO SREČANJE GOBARJEV	Nabiranje in razstava gob.	Rogla in Gorenje nad Zrečami	21. 8. 2010	MIKOLOŠKO DRUŠTVO KOSTANJEVKA ZREČE
HUBERTOVA MAŠA		Lovski dom Zreče	29.8.2010	LOVSKA DRUŽINA ZREČE
PRI NAS DOMA SE VEDNO PELO JE – DRUŽINE POJO	Družinsko petje na Brinjevi Gori.	Romarska cerkev na Brinjevi Gori	12. 9. 2010	KKD Zreče, Pevke z Brinjeve Gore

LTO Rogla - Zreče, GIZ
Tadeja Waldhuber